

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B** **DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 153/2013**
od 19. prosinca 2012.
o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s regulatornim
tehničkim standardima o zahtjevima za središnje druge ugovorne strane
(Tekst značajan za EGP)
(SL L 52, 23.2.2013., str. 41.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/822 od 21. travnja 2016.	L 137	1	26.5.2016.
► <u>M2</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/2311 od 21. listopada 2022.	L 307	31	28.11.2022.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 153/2013

od 19. prosinca 2012.

**o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća
u vezi s regulatornim tehničkim standardima o zahtjevima za
središnje druge ugovorne strane**

(Tekst značajan za EGP)

POGLAVLJE I.

OPĆENITO

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „rizik osnove” znači rizik koji proizlazi iz nepotpuno koreliranih kretanja između dva sredstva ili više sredstava, odnosno ugovora, čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane;
- (2) „interval pouzdanosti” znači postotak kretanja izloženosti za svaki financijski instrument čije se poravnanje obavlja s upućivanjem na posebno razdoblje obuhvata podataka koji središnja druga ugovorna strana mora pokriti tijekom određenog razdoblja likvidacije;
- (3) „prigodna dobit” znači korist od izravnog vlasništva nad fizičkom robom koja je pod utjecajem tržišnih uvjeta i čimbenika poput troškova fizičke pohrane;
- (4) „iznosi nadoknade” znači iznosi nadoknade kako je navedeno u članku 41. Uredbe (EU) br. 648/2012 koji mogu uključivati inicijalne iznose nadoknade i varijacijske iznose nadoknade;
- (5) „inicijalni iznos nadoknade” znači iznosi nadoknade koje naplaćuje središnja druga ugovorna strana kako bi pokrila potencijalnu buduću izloženost prema članovima sustava poravnanja koji daju iznos nadoknade i, prema potrebi, središnjim drugim ugovornim stranama koje su u odnosu međudjelovanja u razdoblju između posljednje naplate iznosa nadoknade i likvidacije pozicija nakon neispunjavanja obveza člana sustava poravnanja ili središnje druge ugovorne strane koja je u odnosu međudjelovanja;
- (6) „varijacijski iznos nadoknade” znači iznosi nadoknade koji su naplaćeni ili isplaćeni kako bi se odrazile trenutačne izloženosti koje proizlaze iz stvarnih promjena tržišnih cijena;
- (7) „rizik neočekivanog neispunjavanja obveza” znači rizik da druga ugovorna strana ili izdavatelj iznenada ne ispunji svoje obveze prije nego što je tržište imalo vremena da uzme u obzir njegov povećani rizik neispunjavanja obveza;

▼B

- (8) „razdoblje likvidacije” znači razdoblje koje se upotrebljava za izračun iznosa nadoknade za koje središnja druga ugovorna strana procjenjuje da je potrebno kako bi upravljala svojom izloženošću prema članu koji ne ispunjava svoje obveze i tijekom kojega je središnja druga ugovorna strana izložena tržišnom riziku koji je povezan s upravljanjem pozicijama subjekta koji ne ispunjava svoje obveze;
- (9) „razdoblje obuhvata podataka” znači vremenski okvir za izračun povijesne volatilnosti;
- (10) „iznimka pri ispitivanju” znači rezultat ispitivanja koji pokazuje da model središnje druge ugovorne strane ili okvir za upravljanje likvidnosnim rizikom nije doveo do ciljane razine pokrivenosti;
- (11) „korelacijski rizik” znači rizik koji proizlazi iz izloženosti drugoj ugovornoj strani ili izdavatelju kada je kolateral koji izdaje ta druga ugovorna strana odnosno koji izdaje taj izdavatelj snažno koreliran s njegovim kreditnim rizikom.

POGLAVLJE II.

PRIZNAVANJE SREDIŠNJIH DRUGIH UGOVORNIH STRANA IZ TREĆIH ZEMALJA

(članak 25. Uredbe (EU) br. 648/2012)

*Članak 2.***Informacije koje se dostavljaju ESMA-i za priznavanje središnje druge ugovorne strane**

Zahtjev za priznavanje koji podnosi središnja druga ugovorna strana s poslovnim nastanom u trećoj zemlji sadrži barem sljedeće informacije:

- (a) puni naziv pravnog subjekta;
- (b) identitete dioničara ili članova s kvalificiranim udjelima;
- (c) popis država članica u kojima namjerava pružati usluge;
- (d) vrste financijskih instrumenata čije se poravnanje obavlja;
- (e) podatke koji se uključuju na internetsku stranicu ESMA-e u skladu s člankom 88. stavkom 1. točkom (e) Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (f) podatke o njezinim financijskim sredstvima, obliku i metodama prema kojima se ona održavaju i mehanizmima za njihovo osiguranje, uključujući postupke za upravljanje neispunjenim obvezama;
- (g) podatke o metodologiji za izračun iznosa nadoknade i za izračun jamstvenog fonda;
- (h) popis prihvatljivih kolaterala;
- (i) raščlambu vrijednosti, ako je potrebno, u obliku očekivanih vrijednosti, čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane koja podnosi zahtjev prema svakoj valuti Unije čije se poravnanje obavlja;

▼B

- (j) rezultate ispitivanja otpornosti na stres i retroaktivnih ispitivanja izvršenih tijekom godine koja prethodi datumu podnošenja zahtjeva;
- (k) pravila i interne postupke s dokazima potpune usklađenosti sa zahtjevima koji se primjenjuju u dotičnoj trećoj zemlji;
- (l) podatke o svim ugovorima o izdvajanju poslovnih procesa;
- (m) podatke o mehanizmima odvajanja i odgovarajućoj pravnoj stabilnosti i izvršivosti;
- (n) pojedinosti o zahtjevima središnje druge ugovorne strane u pogledu pristupa i uvjete za suspenziju i prekid članstva;
- (o) podatke o ugovoru o međudjelovanju, uključujući informacije dostavljene nadležnom tijelu treće zemlje za potrebe procjene tog ugovora.

POGLAVLJE III.

ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI

(članak 26. Uredbe (EU) br. 648/2012)

*Članak 3.***Sustavi upravljanja**

1. Ključne komponente sustava upravljanja središnje druge ugovorne strane kojima se utvrđuje njezina organizacijska struktura te jasno određene i dobro dokumentirane politike, postupci i procesi u skladu s kojima djeluju njezino upravljačko tijelo i više rukovodstvo uključuju sljedeće:

- (a) sastav, ulogu i odgovornosti upravljačkog tijela i svih njegovih odbora;
- (b) uloge i odgovornosti rukovodstva;
- (c) strukturu višeg rukovodstva;
- (d) linije odgovornosti između višeg rukovodstva i upravljačkog tijela;
- (e) postupke za imenovanje članova upravljačkog tijela i višeg rukovodstva;
- (f) oblik funkcija upravljanja rizikom, praćenja usklađenosti i unutarnje kontrole;
- (g) postupke za osiguranje odgovornosti prema zainteresiranim stranama.

▼B

2. Središnja druga ugovorna strana ima odgovarajuće osoblje za ispunjavanje svojih obveza koje proizlaze iz ove Uredbe i Uredbe (EU) br. 648/2012. Središnja druga ugovorna strana ne dijeli svoje osoblje s drugim subjektima iz grupe, osim u slučaju da je to u skladu s ugovorom o izdvajanju poslovnih procesa u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) br. 648/2012.

3. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja linije odgovornosti koje su jasne, dosljedne i dobro dokumentirane. Središnja druga ugovorna strana osigurava da funkcije glavnog službenika za rizike, glavnog službenika za praćenje usklađenosti i glavnog službenika za tehnologiju obavljaju različite osobe, a to su zaposlenici središnje druge ugovorne strane kojima je povjerena isključiva odgovornost za obavljanje tih funkcija.

4. Središnja druga ugovorna strana koja je dio grupe razmatra sve implikacije koje grupa ima za njezine sustave upravljanja, uključujući razmatranje pitanja ima li potrebnu razinu neovisnosti za ispunjavanje svojih regulatornih obveza kao odvojena pravna osoba i može li njezina neovisnost biti ugrožena strukturom grupe ili od strane člana upravljačkog tijela koji je ujedno član upravljačkog tijela drugih subjekata iz iste grupe. Posebno, ta središnja druga ugovorna strana uzima u obzir posebne postupke za sprečavanje sukoba interesa i upravljanje njima, uključujući postupke koji se odnose na ugovore o izdvajanju poslovnih procesa.

5. U slučaju kada središnja druga ugovorna strana ima dualistički sustav upravljačkog tijela, uloga i odgovornosti upravljačkog tijela kako je određeno ovom Uredbom i Uredbom (EU) br. 648/2012 raspodjeljuju se između nadzornog odbora i uprave, u mjeri u kojoj je to izvedivo.

6. Politike, postupci, sustavi i kontrole upravljanja rizicima dio su usklađenog i dosljednog okvira upravljanja koji se redovito preispituje i ažurira.

*Članak 4.***Mehanizmi upravljanja rizicima i unutarnje kontrole**

1. Središnja druga ugovorna strana ima snažan okvir za cjelovito upravljanje svim značajnim rizicima kojima jest ili bi mogla biti izložena. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja dokumentirane politike, postupke i sustave kojima se utvrđuju, mjere i prate rizici te kojima se upravlja rizicima. Pri uspostavi politika, postupaka i sustava upravljanja rizicima, središnja druga ugovorna strana strukturira ih tako da osigurava ispravno upravljanje rizicima od strane članova sustava poravnja odnosno ograničavanje rizika kojima izlažu središnju drugu ugovornu stranu.

2. Središnja druga ugovorna strana obavlja cjelovit i sveobuhvatan pregled svih odgovarajućih rizika. To uključuje rizike koje snosi i koje predstavlja svojim članovima sustava poravnja i, koliko je to moguće, svojim klijentima kao te rizike koje snosi i koje predstavlja drugim subjektima kao što su, između ostalog, središnje druge ugovorne strane s kojima je u odnosu međudjelovanja, sustavi namire i plaćanja vrijednosnih papira, banke za namiru, pružatelji likvidnosti, središnji depozitoriji vrijednosnih papira, mjesta trgovanja koje opslužuje središnja druga ugovorna strana i ostali bitni pružatelji usluga.

▼B

3. Središnja druga ugovorna strana razvija odgovarajuće alate za upravljanje rizicima kako bi mogla upravljati svim odgovarajućim rizicima i izvješćivati o njima. Oni uključuju utvrđivanje sistemskih, tržišnih ili drugih međuovisnosti i upravljanje njima. Ako središnja druga ugovorna strana pruža usluge koje su povezane s poravnanjem koje predstavljaju različit profil rizičnosti od njezinih funkcija i koje za nju mogu predstavljati značajne dodatne rizike, središnja druga ugovorna strana adekvatno upravlja tim dodatnim rizicima. To može uključivati pravno odvajanje dodatnih usluga koje središnja druga ugovorna strana pruža uz svoje temeljne funkcije.

4. Sustavi upravljanja osiguravaju da upravljačko tijelo središnje druge ugovorne strane preuzme konačnu dužnost i odgovornost za upravljanje rizicima središnje druge ugovorne strane. Upravljačko tijelo utvrđuje, određuje i dokumentira odgovarajuću razinu prihvatljivog rizika i sposobnost podnošenja rizika za središnju drugu ugovornu stranu. Upravljačko tijelo i više rukovodstvo osiguravaju da su politike, postupci i kontrole središnje druge ugovorne strane usklađeni s prihvatljivim rizikom i sposobnošću središnje druge ugovorne strane da podnosi rizike te da uređuju način na koji središnja druga ugovorna strana utvrđuje i prati rizike, izvješćuje o rizicima i upravlja rizicima.

5. Središnja druga ugovorna strana koristi snažne informacijske sustave i sustave kontrole rizika koji omogućuju njoj i, prema potrebi, njezinim članovima sustava poravnanja te, ako je moguće, njezinim klijentima, pravodobno dobivanje informacija i odgovarajuću primjenu politika i postupaka upravljanja rizicima. Ti sustavi osiguravaju da se barem kreditne i likvidnosne izloženosti kontinuirano prate na razini središnje druge ugovorne strane kao i na razini člana sustava poravnanja i, u mjeri u kojoj je to izvedivo, na razini klijenta.

6. Središnja druga ugovorna strana osigurava da funkcija upravljanja rizicima ima potrebne ovlasti, sredstva, stručnost i pristup svim odgovarajućim informacijama te da je dovoljno neovisna od ostalih funkcija središnje druge ugovorne strane. Glavni službenik za rizike središnje druge ugovorne strane primjenjuje okvir za upravljanje rizicima, uključujući politike i postupke koje je uspostavilo upravljačko tijelo.

7. Središnja druga ugovorna strana ima odgovarajuće mehanizme unutarnje kontrole koji pomažu upravljačkom tijelu u praćenju i procjeni adekvatnosti i učinkovitosti politika, postupaka i sustava upravljanja rizicima. Ti mehanizmi uključuju odgovarajuće administrativne i računovodstvene postupke, snažnu funkciju praćenja usklađenosti i neovisnu funkciju unutarnje revizije i validacije ili pregleda.

8. Financijski izvještaj središnje druge ugovorne strane sastavlja se jednom godišnje, a revidiraju ga ovlašteni revizori ili revizorska društva u smislu Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

*Članak 5.***Politika i postupci za praćenje usklađenosti**

1. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja, provodi i održava adekvatne politike i postupke namijenjene utvrđivanju rizika da središnja druga

⁽¹⁾ SL L 157, 9.6.2006., str. 87.

▼B

ugovorna strana ili njezini zaposlenici ne ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Uredbe, Uredbe (EU) br. 648/2012 i Provedbene uredbe (EU) br. 1249/2012, kao i povezanih rizika, te uspostavlja adekvatne mjere i postupke određene za svođenje tih rizika na najmanju moguću mjeru i omogućivanje nadležnim tijelima da učinkovito provedu svoje ovlasti na temelju tih uredaba.

2. Središnja druga ugovorna strana osigurava da su njezina pravila, postupci i ugovori jasni i sveobuhvatni te da se njima osigurava usklađenost s ovom Uredbom, Uredbom (EU) br. 648/2012 i Provedbenom uredbom (EU) br. 1249/2012, kao i drugim primjenljivim regulatornim i nadzornim zahtjevima.

Pravila, postupci i ugovori središnje druge ugovorne strane evidentiraju se u pisanom obliku ili drugom trajnom mediju. Ta pravila, postupci i ugovori te sav priloženi materijal točni su, ažurni i lako dostupni nadležnom tijelu, članovima sustava poravnanja i, prema potrebi, klijentima.

Središnja druga ugovorna strana utvrđuje i analizira kvalitetu svojih pravila, postupaka i ugovora. Ako je potrebno, za potrebe te analize traže se neovisna pravna mišljenja. Središnja druga ugovorna strana ima proces za predlaganje i provedbu promjena svojih pravila i postupaka te se prije provedbe svih značajnih promjena savjetuje sa svim članovima sustava poravnanja na koje te promjene utječu te predložene promjene podnosi nadležnom tijelu.

3. Pri razvoju svojih pravila, postupaka i ugovora središnja druga ugovorna strana razmatra odgovarajuća regulatorna načela, sektorske standarde i tržišne protokole te jasno navodi ako su te prakse uvrštene u dokumentaciju kojom se uređuju prava i obveze središnje druge ugovorne strane, njezinih članova sustava poravnanja i drugih odgovarajućih trećih stranaka.

4. Središnja druga ugovorna strana utvrđuje i analizira pitanja u vezi s mogućim sukobima zakona te razvija pravila i postupke za smanjenje pravnog rizika koji proizlazi iz tih pitanja. Ako je potrebno, središnja druga ugovorna strana traži neovisna pravna mišljenja za potrebe te analize.

U pravilima i postupcima središnje druge ugovorne strane jasno se navodi pravo koje se namjerava primijeniti za svaki aspekt aktivnosti i poslova središnje druge ugovorne strane.

Članak 6.

Funkcija praćenja usklađenosti

1. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja i održava trajnu i učinkovitu funkciju praćenja usklađenosti koja djeluje neovisno o drugim funkcijama središnje druge ugovorne strane. Osigurava da funkcija praćenja usklađenosti ima potrebne ovlasti, sredstva, stručnost i pristup svim bitnim informacijama.

Pri uspostavljanju svoje funkcije praćenja usklađenosti središnja druga ugovorna strana uzima u obzir vrstu, opseg i složenost svojeg poslovanja te vrstu i opseg usluga i aktivnosti koje se obavljaju tijekom tog poslovanja.

▼B

2. Glavni službenik za praćenje usklađenosti ima najmanje sljedeće odgovornosti:

- (a) praćenje i redovito procjenjivanje adekvatnosti i učinkovitosti mjera uspostavljenih u skladu s člankom 5. stavkom 4. te mjera poduzetih za rješavanje eventualnih nedostataka središnje druge ugovorne strane u ispunjavanju njezinih obveza;
- (b) upravljanje politikama i postupcima za praćenje usklađenosti koje su uspostavili više rukovodstvo i upravljačko tijelo;
- (c) savjetovanje i pomaganje osobama koje su odgovorne za obavljanje usluga i aktivnosti središnje druge ugovorne strane u poštovanju obveza središnje druge ugovorne strane na temelju ove Uredbe, Uredbe (EZ) br. 648/2012 i Provedbene uredbe (EU) br. 1249/2012 i drugih regulatornih zahtjeva, ako je to primjenljivo;
- (d) redovito izvješćivanje upravljačkog tijela o usklađenosti središnje druge ugovorne strane i njezinih zaposlenika s ovom Uredbom, Uredbom (EU) br. 648/2012 i Provedbenom uredbom (EU) br. 1249/2012;
- (e) uspostavljanje postupaka za učinkovito otklanjanje neusklađenosti;
- (f) osiguravanje da odgovarajuće osobe uključene u funkciju praćenja usklađenosti nisu uključene u obavljanje usluga ili aktivnosti koje nadziru te da su svi sukobi interesa tih osoba utvrđeni i otklonjeni na odgovarajući način.

Članak 7.

Organizacijska struktura i odvajanje linija odgovornosti

1. Središnja druga ugovorna strana određuje sastav, ulogu i odgovornosti upravljačkog tijela i višeg rukovodstva te svih odbora upravljačkog tijela. Ti su sustavi jasno određeni i dobro dokumentirani. Upravljačko tijelo uspostavlja barem revizorski odbor i odbor za naknade. Odbor za rizike uspostavljen u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) br. 648/2012 savjetodavni je odbor upravljačkom tijelu.

2. Upravljačko tijelo preuzima barem sljedeće odgovornosti:

- (a) određivanje jasnih ciljeva i strategija za središnju drugu ugovornu stranu;
- (b) učinkovito nadziranje višeg rukovodstva;
- (c) uspostavljanje odgovarajućih politika naknada;
- (d) uspostavljanje funkcije upravljanja rizicima i nadzor nad njom;
- (e) nadzor nad funkcijom praćenja usklađenosti i funkcijom unutarnje kontrole;
- (f) nadzor nad ugovorima o izdvajanju poslovnih procesa;
- (g) nadzor usklađenosti sa svim odredbama ove Uredbe, Uredbe (EU) br. 648/2012, Provedbene uredbe (EU) br. 1249/2012 te svim drugim regulatornim i nadzornim zahtjevima;

▼B

(h) osiguranje odgovornosti prema dioničarima ili vlasnicima i zaposlenicima, članovima sustava poravnanja i njihovim klijentima te drugim odgovarajućim zainteresiranim stranama.

3. Više rukovodstvo ima najmanje sljedeće odgovornosti:

(a) osiguranje usklađenosti aktivnosti središnje druge ugovorne strane s ciljevima i strategijom središnje druge ugovorne strane kako ih je odredilo upravljačko tijelo;

(b) određivanje i uspostavljanje postupaka za praćenje usklađenosti i interne kontrole kojima se promiču ciljevi središnje druge ugovorne strane;

(c) redovito preispitivanje i ispitivanje postupaka unutarnje kontrole;

(d) osiguranje da je dovoljno sredstava namijenjeno upravljanju rizicima i praćenju usklađenosti;

(e) aktivno je uključeno u proces kontrole rizika;

(f) osiguranje da su primjereno tretirani rizici kojima je središnja druga ugovorna strana izložena zbog poravnanja i aktivnosti povezanih s poravnanjem.

4. Upravljačko tijelo koje prenese zadaće na odbore ili pododbore i dalje donosi odluke koje mogu imati značajan utjecaj na profil rizičnosti središnje druge ugovorne strane.

5. Mehanizmi u skladu s kojima upravljačko tijelo i više rukovodstvo djeluju uključuju procese za utvrđivanje, rješavanje i upravljanje potencijalnim sukobima interesa članova upravljačkog tijela i višeg rukovodstva.

6. Središnja druga ugovorna strana ima jasne i izravne linije odgovornosti između svojeg upravljačkog tijela i višeg rukovodstva kako bi se osiguralo da je više rukovodstvo odgovorno za svoje djelovanje. Linije odgovornosti za upravljanje rizicima, praćenje usklađenosti i unutarnju reviziju jasne su i odvojene od onih za druge poslove središnje druge ugovorne strane. Glavni službenik za rizike izvješćuje upravljačko tijelo izravno ili preko predsjednika odbora za rizike. Glavni službenik za praćenje usklađenosti i funkcija unutarnje revizije izravno izvješćuju upravljačko tijelo.

Članak 8.

Politika naknada

1. Odbor za naknade određuje i dalje razvija politiku naknada, nadzire njezinu provedbu od strane višeg rukovodstva i redovito preispituje njezino praktično djelovanje. Ta je politika dokumentirana i preispituje se najmanje jednom godišnje.

2. Politika naknada određuje se tako da se razina i struktura primitaka uskladi s razboritim upravljanjem rizicima. Tom se politikom uzimaju u obzir potencijalni rizici kao i postojeći rizici te ishodi rizika. Rasporedi isplata prilagođeni su vremenskom okviru rizika. Posebno u slučaju varijabilnih primitaka politikom se uzimaju u obzir moguće neusklađenosti između uspješnosti i razdoblja rizika te se osigurava da su isplate primjereno odgođene. Fiksne i varijabilne komponente ukupnih primitaka uravnotežene su i osiguravaju usklađenost s rizicima.

▼B

3. Politikom naknada osigurava se da je osoblje koje se bavi funkcijama upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i unutarnje revizije plaćeno tako da je neovisno o uspješnosti poslovanja središnje druge ugovorne strane. Razina primitaka adekvatna je s obzirom na odgovornost kao i u usporedbi s razinom primitaka u poslovnim područjima.

4. Politika naknada podliježe neovisnoj godišnjoj reviziji. Rezultati tih revizija stavljaju se na raspolaganje nadležnom tijelu.

*Članak 9.***Sustavi informacijske tehnologije**

1. Središnja druga ugovorna strana oblikuje svoje sustave informacijske tehnologije i osigurava da su oni pouzdani i sigurni te da se njima mogu obraditi informacije potrebne kako bi središnja druga ugovorna strana mogla obavljati svoje aktivnosti i poslove sigurno i učinkovito.

Arhitektura informacijske tehnologije dobro je dokumentirana. Ti su sustavi oblikovani tako da mogu zadovoljiti operativne potrebe središnje druge ugovorne strane i rizike s kojima se ona suočava, otporni su, uključujući i u stresnim tržišnim uvjetima, te se prema potrebi prilagođavaju za obradu dodatnih informacija. Središnja druga ugovorna strana osigurava planiranje postupaka i kapaciteta, kao i dovoljno zalihosnog kapaciteta da sustav u slučaju većih poremećaja može obraditi sve preostale transakcije prije kraja dana. Središnja druga ugovorna strana osigurava postupke za uvođenje nove tehnologije, uključujući jasne planove za povrat u prethodno stanje.

2. Kako bi osigurala visok stupanj sigurnosti u obradi informacija i omogućila povezanost sa svojim članovima sustava poravnanja i klijentima te svojim pružateljima usluga, središnja druga ugovorna strana svoje sustave informacijske tehnologije oblikuje na temelju međunarodno priznatih tehničkih standarda i najboljih sektorskih praksi. Nakon uvođenja značajnih promjena i nakon većih poremećaja, središnja druga ugovorna strana prije početka uporabe podvrgava svoje sustave strogim ispitivanjima koja simuliraju stresne uvjete. Članovi sustava poravnanja i klijenti, središnje druge ugovorne strane koje su u odnosu međudjelovanja i druge zainteresirane strane uključene su, prema potrebi, u planiranje i provedbu tih ispitivanja.

3. Središnja druga ugovorna strana održava čvrsti okvir za informacijsku sigurnost kojim se na odgovarajući način upravlja njezinim rizikom informacijske sigurnosti. Taj okvir uključuje odgovarajuće mehanizme, politike i postupke za zaštitu informacija od neovlaštene objave, za osiguranje točnosti i cjelovitosti podataka te za jamčenje dostupnosti usluga središnje druge ugovorne strane.

4. Okvir za informacijsku sigurnost uključuje najmanje sljedeća svojstva:

- (a) kontrole pristupa sustavu;
- (b) odgovarajuće zaštite od provala u sustav i zloupotrebe podataka;
- (c) posebne uređaje za očuvanje autentičnosti i integriteta podataka, uključujući kriptografske tehnike;

▼B

(d) pouzdane mreže i postupke za točan i brz prijenos podataka bez većih poremećaja;

(e) revizorski trag.

5. Sustavi informacijske tehnologije i okvir za informacijsku sigurnost preispituju se najmanje jednom godišnje. Oni podliježu neovisnim revizorskim procjenama. O rezultatima tih procjena izvješćuje se upravljačko tijelo i stavlja se na raspolaganje nadležnom tijelu.

Članak 10.

Objavljivanje

1. Središnja druga ugovorna strana besplatno stavlja na raspolaganje javnosti sljedeće informacije:

(a) informacije o svojim sustavima upravljanja, uključujući sljedeće:

- i. svoju organizacijsku strukturu te ključne ciljeve i strategije;
- ii. ključne elemente politike nagrađivanja;
- iii. ključne financijske informacije, uključujući svoje najnovije revidirane financijske izvještaje;

(b) informacije o svojim pravilima, uključujući sljedeće:

- i. postupci za upravljanje neispunjenim obvezama, postupci i dodatni dokumenti;
- ii. odgovarajuće informacije o kontinuitetu poslovanja;
- iii. informacije o sustavima upravljanja rizicima središnje druge ugovorne strane, njezinim tehnikama i uspješnosti u skladu s poglavljem XII.;
- iv. sve važne informacije o svojoj strukturi i poslovanju te o pravima i obvezama članova sustava poravnanja i klijenata koje su im potrebne kako bi mogli jasno utvrditi i potpuno razumjeti rizike i troškove povezane s upotrebom usluga središnje druge ugovorne strane;
- v. sadašnje usluge poravnanja središnje druge ugovorne strane, uključujući detaljne informacije o tome što pruža u okviru svake usluge;
- vi. sustavi upravljanja rizicima središnje druge ugovorne strane, njezine tehnike i uspješnost, uključujući informacije o financijskim sredstvima, investicijskoj politici, izvorima podataka o cijenama i modelima koji se upotrebljavaju u izračunu iznosa nadoknade;

vii. zakonodavstvo i pravila kojima se uređuju:

- (1) pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani;
- (2) ugovori koje je središnja druga ugovorna strana sklopila s članovima sustava poravnanja i, ako je to moguće, klijentima;
- (3) ugovori koje središnja druga ugovorna strana prihvaća za poravnanje;
- (4) svi ugovori o međudjelovanju;

▼B

- (5) upotreba kolaterala i doprinosa u jamstveni fond, uključujući unovčavanje pozicija i kolaterala te opseg u kojem je kolateral zaštićen od potraživanja trećih strana;
- (c) informacije o prihvatljivom kolateralu i primjenljivim korektivnim faktorima;
- (d) popis sadašnjih članova sustava poravnanja, uključujući kriterije za pristup, suspenziju i prestanak članstva.

U slučaju kada je nadležno tijelo suglasno sa središnjom drugom ugovornom stranom da bilo koja informacija pod točkom (b) ili (c) ovog stavka može ugroziti poslovne tajne ili sigurnost i stabilnost središnje druge ugovorne strane, središnja druga ugovorna strana može odlučiti da te informacije objavi na način koji sprječava ili umanjuje te rizike ili da te informacije ne objavi.

2. Središnja druga ugovorna strana besplatno objavljuje javnosti informacije o svim značajnim promjenama svojih sustava upravljanja, ciljeva, strategija i ključnih politika, kao i pravila i postupaka koje primjenjuje.

3. Informacije koje središnja druga ugovorna strana objavljuje javnosti dostupne su na njezinoj internetskoj stranici. Informacije su dostupne barem na jeziku koji se uobičajeno upotrebljava u području međunarodnih financija.

*Članak 11.***Unutarnja revizija**

1. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja i održava funkciju unutarnje revizije koja je odvojena i neovisna o drugim funkcijama i aktivnostima središnje druge ugovorne strane i ima sljedeće zadaće:

- (a) uspostavljanje, primjena i održavanje revizijskog plana kako bi se ispitale i procijenile adekvatnost i učinkovitost sustava središnje druge ugovorne strane, njezinih mehanizama unutarnje kontrole i sustava upravljanja;
- (b) davanje preporuka na temelju rezultata rada obavljenog u skladu s točkom (a);
- (c) provjera usklađenosti s takvim preporukama;
- (d) izvješćivanje upravljačkog tijela o pitanjima unutarnje revizije.

2. Funkcija unutarnje revizije ima potrebne ovlasti, sredstva, stručnost te pristup svim odgovarajućim dokumentima za obavljanje svojih funkcija. Ona je dovoljno neovisna o rukovodstvu i izvješćuje izravno upravljačko tijelo.

3. Unutarnja revizija procjenjuje učinkovitost procesa upravljanja rizicima i kontrolnih mehanizama središnje druge ugovorne strane na način koji je razmjern rizicima s kojima se suočavaju različite poslovne linije i neovisna je o poslovnim područjima koje procjenjuje. Funkcija unutarnje revizije ima potreban pristup informacijama kako bi preispitala sve aktivnosti i poslove, procese i sustave središnje druge ugovorne strane, uključujući izdvojene aktivnosti.

▼B

4. Procjene unutarnje revizije temelje se na sveobuhvatnom revizijskom planu koji nadležno tijelo preispituje i o kojemu se ono izvješćuje najmanje jednom godišnje. Središnja druga ugovorna strana osigurava da se na temelju pojedinačnog događaja u kratkom roku mogu obaviti posebne revizije. Upravljačko tijelo odobrava planiranje revizija i njihovo preispitivanje.

5. Operacije poravnanja središnje druge ugovorne strane, njezini procesi upravljanja rizicima, mehanizmi unutarnje kontrole i računovodstvena evidencija podliježu neovisnoj reviziji. Neovisne se revizije obavljaju najmanje jednom godišnje.

POGLAVLJE IV.

VOĐENJE EVIDENCIJE

(članak 29. Uredbe (EU) br. 648/2012)

*Članak 12.***Opći zahtjevi**

1. Središnja druga ugovorna strana vodi evidenciju na trajnom mediju koji omogućuje da se informacije dostavljaju nadležnim tijelima, ESMA-i i odgovarajućim članovima Europskog sustava središnjih banaka (ESSB), i to u obliku i tako da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) svaku ključnu fazu obrade središnje druge ugovorne strane moguće je rekonstruirati;
- (b) izvorni sadržaj evidencije prije korekcija i drugih izmjena moguće je evidentirati, pratiti i ponovno vratiti;
- (c) uspostavljene su mjere za sprječavanje neovlaštenih izmjena evidencije;
- (d) sigurnost i povjerljivost evidentiranih podataka osigurane su primjerenim mjerama;
- (e) mehanizam za utvrđivanje i ispravljanje pogrešaka ugrađen je u sustav vođenja evidencije;
- (f) u sustavu vođenja evidencije osiguran je pravodoban oporavak evidencije u slučaju pada sustava.

2. U slučaju kada je evidencija stara, odnosno ako su informacije stare manje od šest mjeseci, one se dostavljaju tijelima navedenima u stavku 1. što je prije moguće, a najkasnije do kraja sljedećeg radnog dana nakon zahtjeva nadležnog tijela.

3. U slučaju kada je evidencija starija, odnosno ako su informacije starije od šest mjeseci, one se dostavljaju tijelima navedenima u stavku 1. što je prije moguće, a u roku od pet radnih dana nakon zahtjeva nadležnog tijela.

4. U slučaju kada evidencija koju obrađuje središnja druga ugovorna strana sadržava osobne podatke, središnje druge ugovorne strane uzimaju u obzir svoje obveze na temelju Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

⁽²⁾ SL L 8, 12.1.2001., str. 1.

▼B

5. U slučaju kada središnja druga ugovorna strana vodi evidenciju izvan Unije, osigurava da nadležno tijelo, ESMA i odgovarajući članovi ESSB-a imaju pristup evidenciji u istom opsegu i u istim rokovima kao da se evidencija vodi unutar Unije.

6. Svaka središnja druga ugovorna strana imenuje odgovarajuće osobe koje mogu, u roku koji je u stavcima 2. i 3. utvrđen za dostavljanje određene evidencije, objasniti sadržaj njezine evidencije nadležnim tijelima.

7. Nadležno tijelo ima uvid u svu evidenciju koju središnja druga ugovorna strana obvezna vodi na temelju ove Uredbe. Središnja druga ugovorna strana osigurava nadležnom tijelu izravan pristup podacima iz evidencije koji se zahtijevaju na temelju članaka 13. i 14., kada se to zahtijeva.

*Članak 13.***Evidencija o transakcijama**

1. Središnja druga ugovorna strana vodi evidenciju o svim transakcijama u svim ugovorima čije poravnanje obavlja i osigurava da njezina evidencija uključuje sve informacije potrebne za obavljanje cjelovite i točne rekonstrukcije procesa poravnanja za svaki ugovor i da se svaka evidencija o pojedinačnoj transakciji može identificirati na jedinstven način i da ju je moguće pronaći barem po svim poljima koja se odnose na središnju drugu ugovornu stranu, središnju drugu ugovornu stranu koja je u odnosu međudjelovanja, člana sustava poravnanja, klijenta, ako je poznat središnjoj drugoj ugovornoj strani, i financijski instrument.

2. Središnja druga ugovorna strana u vezi sa svakom transakcijom koja je primljena na poravnanje odmah po primitku odgovarajućih informacija priprema i ažurira evidenciju o sljedećim podacima:

- (a) cijeni, kamati ili marži i količini;
- (b) sposobnosti poravnanja, kojom se određuje je li transakcija kupovna ili prodajna sa stajališta evidencije središnje druge ugovorne strane;
- (c) identifikaciji instrumenta;
- (d) identifikaciji člana sustava poravnanja;
- (e) identifikaciji mjesta gdje je sklopljen ugovor;
- (f) datumu i vremenu posredovanja središnje druge ugovorne strane;
- (g) datumu i vremenu raskida ugovora;
- (h) uvjetima i načinima namire;
- (i) datumu i vremenu namire ili otkupa transakcije i, ako je to primjenljivo, sljedeće podatke:
 - i. datum i vrijeme kada je ugovor izvorno sklopljen;
 - ii. izvorne uvjete i strane ugovora;

▼B

- iii. identifikaciju središnje druge ugovorne strane koja je u odnosu međudjelovanja i poravnava jednu strane transakcije, ako je to primjenljivo;
- iv. podatke o klijentu, uključujući svakog neizravnog klijenta, ako je poznat središnjoj drugoj ugovornoj strani, a u slučaju prijenosa ugovora, podaci o strani koja je prenijela ugovor.

*Članak 14.***Evidencija o pozicijama**

1. Središnja druga ugovorna strana vodi evidenciju o pozicijama koje drži svaki član sustava poravnanja. Odvojena evidencija drži se za svaki račun koji se vodi u skladu s člankom 39. Uredbe (EU) br. 648/2012, a središnja druga ugovorna strana osigurava da njezina evidencija uključuje sve informacije potrebne za obavljanje cjelovite i točne rekonstrukcije transakcija kojima je uspostavljena pozicija i da se svaka evidencija može identificirati i pronaći barem po svim poljima koja se odnose na središnju drugu ugovornu stranu, središnju drugu ugovornu stranu koja je u odnosu međudjelovanja, člana sustava poravnanja, klijenta, ako je poznat središnjoj drugoj ugovornoj strani, i financijski instrument.

2. Na kraju svakog radnog dana središnja druga ugovorna strana o svakoj poziciji evidentira sljedeće podatke, u mjeri u kojoj se oni odnose na dotičnu poziciju:

- (a) identifikacija člana sustava poravnanja, klijenta, ako je poznat središnjoj drugoj ugovornoj strani, i središnje druge ugovorne strane koja je u odnosu međudjelovanja i vodi tu poziciju, ako je to primjenljivo;
- (b) predznak pozicije;
- (c) dnevni izračun vrijednosti pozicije s evidencijom cijena po kojima se ugovori vrednuju i svih ostalih bitnih informacija.

3. Središnja druga ugovorna strana evidentira i ažurira evidenciju o iznosima nadoknade, doprinosima u jamstveni fond i drugim financijskim sredstvima iz članka 43. Uredbe (EU) br. 648/2012 koje je središnja druga ugovorna strana pozvala na naplatu i o odgovarajućem iznosu koji je član sustava poravnanja dostavio do kraja dana te o promjenama tog iznosa koje mogu nastati tijekom jednog dana u vezi sa svakim pojedinim računom člana sustava poravnanja odnosno klijenta, ako je poznat središnjoj drugoj ugovornoj strani.

*Članak 15.***Poslovna evidencija**

1. Središnja druga ugovorna strana vodi adekvatnu i urednu evidenciju o aktivnostima koje su povezane s njezinim poslovanjem i unutarnjom organizacijom.

2. Evidencija iz stavka 1. unosi se svaki put kada dođe do značajne promjene odgovarajućih dokumenata i obuhvaća barem:

- (a) organizacijske sheme za upravljačko tijelo i odgovarajuće odbore, jedinicu za poravnanja, jedinicu za upravljanje rizicima i sve ostale odgovarajuće jedinice ili odjele;

▼B

- (b) identitete dioničara ili članova, izravnih ili neizravnih, fizičkih ili pravnih osoba koje imaju kvalificirane udjele i iznose tih udjela;
- (c) dokumente kojima se potvrđuju politike, postupci i procesi koji se zahtijevaju na temelju poglavlja III. i članka 29.;
- (d) zapisnike sa sastanaka upravljačkog tijela i, ako je to primjenljivo, sastanaka pododbora upravljačkog tijela i odbora višeg rukovodstva;
- (e) zapisnike sa sastanaka odbora za rizike;
- (f) zapisnike sa sastanaka skupina za savjetovanje s članovima sustava poravnanja i klijentima, ako postoje;
- (g) izvješća unutarnje i vanjske revizije, izvješća o upravljanju rizicima, izvješća o usklađenosti i izvješća savjetodavnih društava, uključujući odgovore rukovodstva na ta izvješća;
- (h) politiku kontinuiteta poslovanja i plan oporavka od kriznih situacija koji se zahtijevaju na temelju članka 17.;
- (i) likvidnosni plan i dnevna izvješća o likvidnosti koji se zahtijevaju na temelju članka 32.;
- (j) evidenciju u kojoj su prikazane sva imovina i obveze te kapitalni računi, a koja se zahtijeva na temelju članka 16. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (k) primljene pritužbe s informacijama o imenu, adresi i broju računa osobe koja je podnijela pritužbu; imena svih osoba koje su navedene u pritužbi; opis vrste pritužbe; činjenični opis pritužbe i datum na koji je pritužba riješena;
- (l) evidenciju o prekidu usluga ili smetnjama u funkcionalnosti, uključujući detaljno izvješće o vremenu, učincima i popravnim mjerama;
- (m) evidenciju o rezultatima obavljanih retroaktivnih ispitivanja i ispitivanja otpornosti na stres;
- (n) pisanu komunikaciju s nadležnim tijelima, ESMA-om i odgovarajućim članovima ESSB-a;
- (o) pravna mišljenja primljena u skladu s poglavljem III.;
- (p) ako je primjenljivo, dokumentaciju o ugovorima o međudjelovanju s drugim središnjim drugim ugovornim stranama;
- (q) informacije na temelju članka 10. stavka 1. točke (b) podtočke vii. i stavka 1. točke (d);
- (r) odgovarajuće dokumente kojima se opisuje razvoj novih poslovnih inicijativa.

▼B*Članak 16.***Evidencija podataka koji se dostavljaju trgovinskom repozitoriju**

Središnja druga ugovorna strana utvrđuje i pohranjuje sve informacije i podatke čije se dostavljanje zahtijeva u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) br. 648/2012, zajedno s evidencijom o datumu i vremenu kada se dostavlja izvješće o transakciji.

POGLAVLJE V.

KONTINUITET POSLOVANJA

(članak 34. Uredbe (EU) br. 648/2012)

*Članak 17.***Strategija i politika**

1. Središnja druga ugovorna strana ima politiku kontinuiteta poslovanja i plan oporavka od kriznih situacija koje odobrava upravljačko tijelo. Plan kontinuiteta poslovanja i plan oporavka od kriznih situacija podliježu neovisnim preispitivanjima o kojima se izvješćuje upravljačko tijelo.

2. Politikom kontinuiteta poslovanja utvrđuju se sve ključne poslovne funkcije i povezani sustavi, a njome su obuhvaćene strategija, politika i ciljevi središnje druge ugovorne strane za osiguranje kontinuiteta tih funkcija i sustava.

3. Politikom kontinuiteta poslovanja uzimaju se u obzir vanjske povezanosti i međuovisnosti unutar financijske infrastrukture, uključujući mjesta trgovanja na kojima se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane, sustave namire vrijednosnih papira i platne sustave te kreditne institucije kojima se koristi središnja druga ugovorna strana ili povezana središnja druga ugovorna strana. Njome se uzimaju u obzir i ključne funkcije ili usluge koje su izdvojene trećim stranama koje su pružatelji usluga.

4. Politika kontinuiteta poslovanja i plan oporavka od kriznih situacija sadržavaju jasno određene i dokumentirane mehanizme koji se upotrebljavaju za kontinuitet poslovanja u izvanrednim okolnostima, u slučaju katastrofa ili kriza, a kojima je cilj osigurati najnižu razinu usluga ključnih funkcija.

5. U planu oporavka od kriznih situacija utvrđuju se i uključuju ciljevi u vezi s faze i vremena oporavka ključnih funkcija i određuje najprikladnija strategija oporavka svake od tih funkcija. Ti su mehanizmi oblikovani tako da se osigura da su u scenarijima za ekstremne situacije ključne funkcije završene na vrijeme i da su ostvarene dogovorene razine usluga.

6. Politikom kontinuiteta poslovanja središnje druge ugovorne strane utvrđuje se najdulje prihvatljivo vrijeme tijekom kojeg ključne funkcije i sustavi mogu biti neupotrebljivi. Najdulje vrijeme oporavka za ključne funkcije središnje druge ugovorne strane koje se uključuje u politiku kontinuiteta poslovanja ne smije biti dulje od dva sata. Postupci i plaćanja na kraju dana završavaju se do zahtijevanog vremena i dana u svim okolnostima.

▼B

7. Pri određivanju vremena oporavka za svaku funkciju središnja druga ugovorna strana uzima u obzir potencijalni ukupni učinak na učinkovitost tržišta.

*Članak 18.***Analiza učinka na poslovanje**

1. Središnja druga ugovorna strana provodi analizu učinka na poslovanje koja je namijenjena utvrđivanju poslovnih funkcija koje su ključne za osiguranje usluga središnje druge ugovorne strane. Dio te analize je i određivanje važnosti tih funkcija za druge institucije i funkcije u financijskoj infrastrukturi.

2. Središnja druga ugovorna strana upotrebljava analizu rizika na temelju scenarija čija je svrha utvrditi kako različiti scenariji utječu na rizike za njezine ključne poslovne funkcije.

3. Pri procjeni rizika središnja druga ugovorna strana uzima u obzir ovisnosti o vanjskim pružateljima usluga, uključujući komunalne usluge. Središnja druga ugovorna strana poduzima mjere kako bi upravljala tim ovisnostima preko odgovarajućih ugovora i organizacijskih mehanizama.

4. Analiza učinka na poslovanje i analiza scenarija ažuriraju se i preispituju najmanje jednom godišnje te nakon incidenata ili značajnih organizacijskih promjena. Analizom se uzimaju u obzir sva odgovarajuća kretanja, uključujući tržišna kretanja i tehnološki razvoj.

*Članak 19.***Oporavak od kriznih situacija**

1. Središnja druga ugovorna strana ima uspostavljene mehanizme za osiguranje kontinuiteta svojih ključnih funkcija na temelju scenarija katastrofe. Tim se mehanizmima uređuju barem raspoloživost odgovarajućih ljudskih resursa, najdulje vrijeme nefunkcioniranja ključnih funkcija te prijelaz na sekundarno mjesto i oporavak poslovanja na tome mjestu.

2. Središnja druga ugovorna strana održava sekundarno mjesto za obradu kojom se može osigurati kontinuitet djelovanja svih ključnih funkcija središnje druge ugovorne strane jednak onome na primarnome mjestu. Sekundarno mjesto ima profil geografske rizičnosti koji je različit od onoga na primarnome mjestu.

3. Središnja druga ugovorna strana održava i ima neposredan pristup drugom poslovnom mjestu koje je barem takvo da osoblju omogući kontinuitet usluge ako primarno poslovno mjesto nije dostupno.

4. Središnja druga ugovorna strana razmatra potrebu za dodatnim mjestu za obradu, posebno ako različitost profila rizičnosti primarnog i sekundarnog mjesta ne daje dovoljno pouzdanja da će ciljevi kontinuiteta poslovanja središnje druge ugovorne strane biti ispunjeni u svim scenarijima.

Članak 20.

Ispitivanje i praćenje

1. Središnja druga ugovorna strana ispituje i prati svoju politiku kontinuiteta poslovanja i plan oporavka od kriznih situacija u redovitim vremenskim razmacima i nakon značajnih modifikacija ili promjena sustava ili povezanih funkcija kako bi osigurala da se politikom kontinuiteta poslovanja ostvaruju navedeni ciljevi, uključujući cilj od najviše dva sata za oporavak poslovanja. Ispitivanja su planirana i dokumentirana.

2. Ispitivanje politike kontinuiteta poslovanja i plana oporavka od kriznih situacija ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) uključuje scenarije katastrofa velikih razmjera i prelaska s primarnog na sekundarno mjesto;
- (b) uključuje sudjelovanje članova sustava poravnanja, vanjskih pružatelja usluga i odgovarajućih institucija u financijskoj infrastrukturi s kojima su u politici kontinuiteta poslovanja utvrđene međuovisnosti.

Članak 21.

Održavanje

1. Središnja druga ugovorna strana redovito preispituje i ažurira svoju politiku kontinuiteta poslovanja tako da uključuje sve ključne funkcije i najprimjereniju strategiju za oporavak tih funkcija.

2. Središnja druga ugovorna strana redovito preispituje i ažurira svoj plan oporavka od kriznih situacija tako da uključuje najprimjereniju strategiju za oporavak svih ključnih funkcija.

3. U ažuriranjima politike kontinuiteta poslovanja i plana oporavka od kriznih situacija u obzir se uzimaju ishodi ispitivanja i preporuke neovisnih preispitivanja, drugih preispitivanja i nadležnih tijela. Središnje druge ugovorne strane preispituju svoju politiku kontinuiteta poslovanja i plan oporavka od kriznih situacija nakon svakog značajnog poremećaja kako bi se utvrdili uzroci i sva potrebna poboljšanja poslovanja, politike kontinuiteta poslovanja i plana oporavka od kriznih situacija središnje druge ugovorne strane.

Članak 22.

Upravljanje krizom

1. Središnja druga ugovorna strana ima funkciju upravljanja krizom koja djeluje u izvanrednim okolnostima. Postupak upravljanja krizom jasan je i dokumentiran u pisanom obliku. Upravljačko tijelo prati funkciju upravljanja krizom i redovito prima i pregledava izvješća o njoj.

▼B

2. Funkcija upravljanja krizom obuhvaća dobro strukturirane i jasne postupke za upravljanje unutarnjom i vanjskom komunikacijom u krizi tijekom kriznog događaja.

3. Nakon kriznog događaja središnja druga ugovorna strana preispituje svoje rješavanje krize. To preispitivanje, prema potrebi, obuhvaća doprinose članova sustava poravnanja i drugih vanjskih zainteresiranih stranaka.

*Članak 23.***Komunikacija**

1. Središnja druga ugovorna strana ima komunikacijski plan u kojemu je dokumentiran način na koji će više rukovodstvo, upravljačko tijelo i odgovarajuće vanjske zainteresirane strane, uključujući nadležna tijela, članove sustava poravnanja, klijente, posrednike za namiru, sustave namire vrijednosnih papira i platne sustave te mjesta trgovanja, biti na odgovarajući način obavješćivani tijekom krize.

2. Upravljačko tijelo se obavješćuje o analizama scenarija, analizama rizika, preispitivanjima i rezultatima praćenja i ispitivanja.

POGLAVLJE VI.

IZNOSI NADOKNADE

(članak 41. Uredbe (EU) br. 648/2012)

*Članak 24.***Postotak**

1. Središnja druga ugovorna strana izračunava inicijalne iznose nadoknade za pokriće izloženosti koje proizlaze iz tržišnih kretanja za svaki financijski instrument koji je kolateraliziran na osnovi proizvoda tijekom razdoblja utvrđenog u članku 25. i pod pretpostavkom vremenskog okvira za likvidaciju pozicije kako je utvrđeno u članku 26. Pri izračunu inicijalnih iznosa nadoknade središnja druga ugovorna strana pridržava se najmanje sljedećih intervala pouzdanosti:

(a) za OTC izvedenice, 99,5 %;

(b) za financijske instrumente koji nisu OTC izvedenice, 99 %.

2. Pri određivanju odgovarajućeg intervala pouzdanosti za svaku vrstu financijskih instrumenata čije poravnanje obavlja, središnja druga ugovorna strana razmatra najmanje i sljedeće čimbenike:

(a) složenosti i razinu neizvjesnosti u vezi s određivanja cijena vrste financijskih instrumenata koje mogu ograničiti validaciju izračuna inicijalnog i varijacijskog iznosa nadoknade;

(b) rizična obilježja vrste financijskih instrumenata koja mogu uključivati, između ostalog, volatilnost, trajanje, likvidnost, nelinearna svojstva cijena, rizik neočekivanog neispunjavanja obveza druge ugovorne strane i povratni rizik;

(c) stupanj u kojemu druge kontrole rizika ne ograničavaju kreditne izloženosti na odgovarajući način;

▼B

(d) svojstvenu financijsku polugu vrste financijskih instrumenata, uključujući je li vrsta financijskog instrumenta iznimno volatilna, je li visokokonzentrirana među nekoliko tržišnih sudionika i može li biti poteškoća pri zatvaranju pozicija u tom instrumentu.

3. Središnja druga ugovorna strana obavješćuje svoje nadležno tijelo i svoje članove sustava poravnanja o kriterijima koji se razmatraju pri određivanju postotka koji se primjenjuje za izračun iznosa nadoknade za svaku vrstu financijskih instrumenata.

4. U slučaju kada središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje OTC izvedenica koje imaju ista rizična obilježja kao izvedenice kojima se trguje na uređenim tržištima ili na istovrijednom tržištu treće zemlje, na temelju procjene čimbenika rizika navedenih u stavku 2., središnja druga ugovorna strana može upotrijebiti drugačiji interval pouzdanosti od najmanje 99 % za te ugovore ako su rizici ugovora o OTC izvedenicama čije poravnanje obavlja primjereno umanjeni upotrebom tog intervala pouzdanosti i ako se poštuju uvjeti iz stavka 2.

*Članak 25.***Vremenski okvir za izračun povijesne volatilnosti**

1. Središnja druga ugovorna strana osigurava da, u skladu s metodologijom njezinog modela i njezinim procesom validacije uspostavljenim u skladu s poglavljem XII., inicijalni iznosi nadoknade, najmanje s intervalom pouzdanosti koji je utvrđen u članku 24. i za razdoblje likvidacije određeno u članku 26., pokrivaju izloženosti koje proizlaze iz povijesne volatilnosti izračunate na temelju podataka koji obuhvaćaju najmanje posljednjih 12 mjeseci.

Središnja druga ugovorna strana osigurava da podaci koji se upotrebljavaju za izračun povijesne volatilnosti obuhvaćaju cjelokupan opseg tržišnih uvjeta, uključujući stresna razdoblja.

2. Središnja druga ugovorna strana može upotrebljavati drugi vremenski okvir za izračun povijesne volatilnosti pod uvjetom da se upotrebom tog vremenskog okvira dobivaju zahtjevi za iznosom nadoknade koji su barem jednaki onima koji se dobivaju primjenom razdoblja određenog u stavku 1.

3. Parametri iznosa nadoknade za financijske instrumente bez povijesnog promatranog razdoblja temelje se na konzervativnim pretpostavkama. Središnja druga ugovorna strana odmah prilagođava izračun zahtijevanih iznosa nadoknade na temelju analize povijesnih kretanja cijena novih financijskih instrumenata.

*Članak 26.***Vremenski okviri za likvidaciju****▼M1**

1. Za potrebe članka 41. Uredbe (EU) br. 648/2012 središnja druga ugovorna strana utvrđuje odgovarajuće vremenske okvire za razdoblje likvidacije uzimajući u obzir svojstva financijskog instrumenta čije se poravnanje obavlja, vrste računa na kojem se financijski instrument drži, tržišta na kojem se financijskim instrumentom trguje te sljedeće minimalne vremenske okvire za razdoblje likvidacije:

(a) pet radnih dana za OTC izvedenice;

▼ **M1**

- (b) dva radna dana za financijske instrumente koji nisu OTC izvedenice i koji se drže na računima koji ne ispunjuju uvjete iz točke (c);
 - (c) jedan radni dan za financijske instrumente koji nisu OTC izvedenice i koji se drže na zbirnim računima klijenata ili pojedinačnim računima klijenata, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - i. središnja druga ugovorna strana vodi zasebnu evidenciju pozicija svakog klijenta najmanje na kraju svakog dana, izračunava iznose nadoknade za svakog klijenta i naplaćuje zbroj zahtjeva za iznos nadoknade za svakog klijenta na bruto osnovi;
 - ii. središnja druga ugovorna strana zna identitet svih klijenata;
 - iii. pozicije koje se drže na računu nisu vlasničke pozicije društava koja su dio iste grupe kao član poravnanja;
 - iv. središnja druga ugovorna strana mjeri izloženosti i za svaki račun izračunava inicijalne i varijacijske iznose nadoknade u što je više moguće realnom vremenu i najmanje svakog sata tijekom dana, upotrebljavajući ažurirane pozicije i cijene;
 - v. ako središnja druga ugovorna strana ne alocira nove transakcije svakom klijentu tijekom dana, ona naplaćuje iznose nadoknade u roku od jednog sata ako su zahtjevi za iznos nadoknade izračunani u skladu s točkom iv. viši od 110 % ažuriranog raspoloživog kolaterala u skladu s poglavljem X., osim ako iznos unutardnevnih iznosa nadoknade koji se plaća središnjoj drugoj ugovornoj strani nije značajan na temelju iznosa koji je prethodno utvrdila središnja druga ugovorna strana i koje je odobrilo nadležno tijelo te ako su za transakcije koje su prethodno alocirane klijentima iznosi nadoknade zahtijevani odvojeno od transakcija koje nisu alocirane tijekom dana.
2. U svim slučajevima, pri određivanju odgovarajućih vremenskih okvira za razdoblje likvidacije, središnja druga ugovorna strana ocjenjuje i zbraja najmanje sljedeće:
- (a) najdulje moguće razdoblje koje smije proći od posljednje naplate iznosa nadoknade do objave neispunjavanja obveza od strane središnje druge ugovorne strane ili aktivacije procesa upravljanja neispunjenim obvezama od strane središnje druge ugovorne strane;
 - (b) procijenjeno razdoblje potrebno za utvrđivanje i provedbu strategije za upravljanje neispunjenim obvezama člana sustava poravnanja u skladu s posebnostima svake vrste financijskog instrumenta, uključujući njezin stupanj likvidnosti te veličinu i koncentraciju pozicija, te s obzirom na tržišta koje će središnja druga ugovorna strana upotrijebiti za zatvaranje pozicije člana sustava poravnanja ili njezinu potpunu zaštitu od rizika;
 - (c) prema potrebi, razdoblje potrebno za pokriće rizika druge ugovorne strane kojemu je izložena središnja druga ugovorna strana.

▼B

3. Pri ocjenjivanju razdoblja utvrđenih u stavku 2., središnja druga ugovorna strana uzima u obzir najmanje čimbenike iz članka 24. stavka 2. te razdoblje za izračun povijesne volatilnosti kako je određeno u članku 25.

4. U slučaju kada središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje OTC izvedenica koje imaju ista rizična obilježja kao izvedenice kojima se trguje na uređenim tržištima ili na istovrijednom tržištu treće zemlje, može upotrijebiti drugačiji vremenski okvir za likvidaciju od onog navedenog u stavku 1., pod uvjetom da nadležnom tijelu može dokazati da:

- (a) bi taj vremenski okvir bio primjereniji od onog navedenog u stavku 1. s obzirom na posebna svojstva odgovarajućih OTC izvedenica;

▼M1

- (b) je to vremenski okvir od najmanje dva radna dana ili od jednog radnog dana ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. točke (c).

▼B*Članak 27.***Portfeljni iznosi nadoknade**

1. Središnja druga ugovorna strana može dozvoliti prijeboj ili smanjenje zahtijevanog iznosa nadoknade za sve financijske instrumente čije poravnanje obavlja ako je rizik cijene jednog financijskog instrumenta ili skupa financijskih instrumenata značajno i pouzdano koreliran s rizikom cijene drugih financijskih instrumenata ili je utemeljen na jednakovrijednom statističkom parametru ovisnosti.

2. Središnja druga ugovorna strana dokumentira svoj pristup portfeljnim iznosima nadoknade i osigurava najmanje da su korelacija odnosno istovrijedni statistički parametar ovisnosti između dvaju ili više financijskih instrumenata čije se poravnanje obavlja tijekom razdoblja obuhvata podataka izračunatog u skladu s člankom 25. dokazano pouzdani i ako pokazu otpornost tijekom povijesnih ili hipotetskih scenarija stresnih situacija. Središnja druga ugovorna strana dokazuje ekonomsku utemeljenost za odnose među cijenama.

3. Svi financijski instrumenti na koje se primjenjuju portfeljni iznosi nadoknade pokriveni su istim jamstvenim fondom. Odstupajući od toga, ako središnja druga ugovorna strana može unaprijed dokazati svojem nadležnom tijelu i svojim članovima sustava poravnanja kako bi potencijalni gubici bili raspodijeljeni među različitim jamstvenim fondovima i ako je utvrdila potrebne odredbe u svojim pravilima, portfeljni iznosi nadoknade mogu se primijeniti na financijske instrumente pokrivenne različitim jamstvenim fondovima.

4. U slučaju kada portfeljni iznosi nadoknade pokrivaju više instrumenata, iznos smanjenja iznosa nadoknade ne smije biti veći od 80 % razlike između zbroja iznosa nadoknade za svaki proizvod izračunatog na pojedinačnoj osnovi i iznosa nadoknade izračunatog na osnovi kombinirane procjene izloženosti za kombinirani portfelj. U slučaju kada središnja druga ugovorna strana nije izložena potencijalnom riziku zbog smanjenja iznosa nadoknade, može primijeniti smanjenje u visini do 100 % te razlike.

▼B

5. Smanjenja iznosa nadoknade koja se odnose na portfeljne iznose nadoknade podliježu odgovarajućem programu ispitivanja otpornosti na stres u skladu s poglavljem XII.

*Članak 28.***Procikličnost**

1. Središnja druga ugovorna strana osigurava da se njezinom politikom za odabir i revidiranje intervala pouzdanosti, razdoblja likvidacije i razdoblja obuhvata podataka dobivaju stabilni i razboriti zahtjevi za iznosom nadoknade u budućim razdobljima koji ograničavaju procikličnost u mjeri da ne dođe do negativnog utjecaja na stabilnost i financijsku sigurnost središnje druge ugovorne strane. Kada je moguće, to uključuje izbjegavanje promjena koje uzrokuju poremećaje ili velikih promjena u zahtjevima za iznosom nadoknade i utvrđivanje transparentnih i predvidljivih postupaka za prilagodbu zahtjeva za iznosom nadoknade kod promjene tržišnih uvjeta. Središnja druga ugovorna strana pritom primjenjuje barem jednu od sljedećih mogućnosti:

- (a) primjenu rezerve za iznose nadoknade koja je jednaka najmanje 25 % izračunatih iznosa nadoknada, a koja se može privremeno iscrpiti u razdobljima kada se izračunati zahtjevi za iznosom nadoknade značajno povećavaju;
- (b) dodjeljivanje pondera od najmanje 25 % iznimnim situacijama u razdoblju obuhvata podataka izračunatim u skladu s člankom 26.;
- (c) osiguranje da njezini zahtjevi za iznosom nadoknade nisu niži od onih koji bi se izračunali primjenom volatilnosti ocijenjene tijekom desetogodišnjeg razdoblja obuhvata podataka.

2. Kada središnja druga ugovorna strana revidira parametre modela za izračun iznosa nadoknade kako bi bolje odražavali sadašnje tržišne uvjete, uzima u obzir sve moguće procikličke učinke te revizije.

POGLAVLJE VII.

JAMSTVENI FOND

(članak 42. Uredbe (EU) br. 648/2012)

*Članak 29.***Okvir i upravljanje**

1. Kako bi odredila najmanju veličinu jamstvenog fonda i iznos drugih financijskih sredstava potrebnih za udovoljavanje zahtjevima iz članaka 42. i 43. Uredbe (EU) br. 648/2012, uzimajući u obzir ovisnosti unutar grupe, središnja druga ugovorna strana primjenjuje okvir unutarnje politike za utvrđivanje vrsta ekstremnih ali mogućih tržišnih uvjeta koji bi je mogli izložiti najvećem riziku.

2. Taj okvir uključuje izjavu kojom se opisuje kako središnja druga ugovorna strana određuje ekstremne ali moguće tržišne uvjete. Ona je u potpunosti dokumentirana i pohranjena u skladu s člankom 12.

▼B

3. O okviru raspravlja odbor za rizike, a odobrava ga upravljačko tijelo. Snaga okvira i njegova sposobnost odražavanja tržišnih kretanja podliježu preispitivanju najmanje jednom godišnje. O tom preispitivanju raspravlja odbor za rizike, a o njemu se izvješćuje upravljačko tijelo.

*Članak 30.***Utvrđivanje ekstremnih ali mogućih tržišnih uvjeta**

1. Okvir opisan u članku 29. odražava profil rizičnosti središnje druge ugovorne strane uzimajući u obzir prekogranične i međuvalutne izloženosti, prema potrebi. Njime se utvrđuju svi tržišni rizici kojima bi središnja druga ugovorna strana bila izložena nakon neispunjavanja obveza jednog člana sustava poravnanja ili više njih, uključujući nepovoljna kretanja tržišnih cijena instrumenata čije se poravnanje obavlja, smanjenu likvidnost tržišta za te instrumente i smanjenje isplatne vrijednosti kolaterala. Okvir također odražava dodatne rizike za središnju drugu ugovornu stranu koji proizlaze iz istodobne propasti subjekata iz grupe člana sustava poravnanja koji ne ispunjava svoje obveze.

2. Okvirom se pojedinačno utvrđuju sva tržišta kojima je središnja druga ugovorna strana izložena u scenariju neispunjavanja obveza člana sustava poravnanja. Za svako utvrđeno tržište središnja druga ugovorna strana određuje ekstremne ali moguće uvjete na osnovi najmanje:

- (a) opsega povijesnih scenarija, uključujući razdoblja ekstremnih tržišnih kretanja zabilježenih tijekom proteklih 30 godina, ili razdoblje za koje su dostupni pouzdani podaci, koji bi središnju drugu ugovornu stranu izložili najvećem financijskom riziku. Ako središnja druga ugovorna strana odluči da ponavljanje povijesnog primjera velikih promjena cijena nije moguće, nadležnom tijelu opravdava zašto je to izostavila iz okvira;
- (b) opsega mogućih budućih scenarija utemeljenih na dosljednim pretpostavkama u vezi s volatilnošću tržišta i korelacija cijena među tržištima i financijskim instrumentima, uzimajući u obzir i kvantitativne i kvalitativne procjene mogućih tržišnih uvjeta.

3. Okvirom se također uzima u obzir, kvantitativno i kvalitativno, u kojoj bi se mjeri ekstremna kretanja cijena mogla istodobno pojaviti na više utvrđenih tržišta. U okviru se uzima u obzir da u ekstremnim ali mogućim tržišnim uvjetima povijesne korelacije cijena možda neće vrijediti.

*Članak 31.***Preispitivanje ekstremnih ali mogućih scenarija**

Središnja druga ugovorna strana redovito preispituje postupke opisane u članku 30., uzimajući u obzir sva odgovarajuća tržišna kretanja te opseg i koncentraciju izloženosti članova sustava poravnanja. Savjetujući se s odborom za rizike, središnja druga ugovorna strana preispituje skup povijesnih i hipotetskih scenarija koje središnja druga ugovorna strana upotrebljava kako bi utvrdila ekstremne ali moguće tržišne uvjete najmanje jednom godišnje, a češće ako tržišna kretanja ili značajne promjene skupa ugovora čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane utječu na pretpostavke na kojima se temelji scenarij te je stoga scenarije potrebno prilagoditi. Upravljačko tijelo se izvješćuje o značajnim promjenama okvira.

POGLAVLJE VIII.

KONTROLE LIKVIDNOSNOG RIZIKA

(članak 44. Uredbe (EU) br. 648/2012)

*Članak 32.***Procjena likvidnosnog rizika**

1. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja snažan okvir za upravljanje likvidnosnim rizikom koji uključuje učinkovite operativne i analitičke alate za kontinuirano i pravodobno utvrđivanje, mjerenje i praćenje njezinih tokova namire i financiranja, uključujući njezinu upotrebu unutardnevne likvidnosti. Središnje druge ugovorne strane redovito procjenjuju oblik i djelovanje svojeg okvira za upravljanje likvidnošću, uključujući razmatranje rezultata ispitivanja otpornosti na stres.

2. Okvir za upravljanje likvidnosnim rizikom središnje druge ugovorne strane primjereno je snažan da osigura da je središnja druga ugovorna strana sposobna izvršiti obveze plaćanja i namire u svim odgovarajućim valutama po njihovu dospjeću, uključujući, prema potrebi, unutar jednog dana. Okvir za upravljanje likvidnosnim rizikom središnje druge ugovorne strane također uključuje procjenu njezinih mogućih budućih likvidnosnih potreba prema širokom rasponu mogućih scenarija za stresne uvjete. Scenarij za stresne uvjete uključuje neispunjavanje obveza članova sustava poravnjanja u skladu s člankom 44. Uredbe (EU) br. 648/2012 od datuma neispunjavanja obveza do kraja razdoblja likvidacije i likvidnosni rizik koji je posljedica investicijske politike i postupaka središnje druge ugovorne strane u ekstremnim ali mogućim tržišnim uvjetima.

3. Okvir za upravljanje likvidnosnim rizikom uključuje likvidnosni plan koji je dokumentiran i pohranjen u skladu s člankom 12. Najmanji sadržaj likvidnosnog plana uključuje postupke središnje druge ugovorne strane za:

- (a) upravljanje i praćenje, najmanje svakodnevno, njezinih likvidnosnih potreba u različitim tržišnim scenarijima;
- (b) održavanje dovoljnih likvidnih financijskih sredstava za pokriće njezinih likvidnosnih potreba i razlikovanje upotrebe različitih vrsta likvidnih sredstava;
- (c) dnevnu procjenu i vrednovanje likvidnih sredstava koja su na raspolaganju središnjoj drugoj ugovornoj strani i njezinih likvidnosnih potreba;
- (d) utvrđivanje izvora likvidnosnog rizika;
- (e) procjenjivanje vremenskih okvira tijekom kojih bi likvidna financijska sredstva središnje druge ugovorne strane trebala biti na raspolaganju;
- (f) razmatranje mogućih likvidnosnih potreba koje proizlaze iz sposobnosti članova sustava poravnjanja da zamijene gotovinski kolateral za negotovinski kolateral;
- (g) procese u slučaju manjka likvidnosti;
- (h) obnavljanje likvidnih financijskih sredstava koje može upotrijebiti tijekom stresnog događaja.

Upravljačko tijelo središnje druge ugovorne strane odobrava plan nakon savjetovanja s odborom za rizike.

▼B

4. Središnja druga ugovorna strana procjenjuje likvidnosni rizik s kojim se suočava, uključujući slučaj da središnja druga ugovorna strana ili njezini članovi sustava poravnanja u procesu poravnanja ili namire ne mogu podmiriti svoje obveze plaćanja po dospelosti, uzimajući u obzir i investicijsku aktivnost središnje druge ugovorne strane. Okvirom za upravljanje rizicima uzimaju se u obzir likvidnosne potrebe koje proizlaze iz odnosa središnje druge ugovorne strane sa svakim subjektom prema kojemu središnja druga ugovorna strana ima likvidnosnu izloženost, uključujući:

- (a) banke za namiru;
- (b) platne sustave;
- (c) sustave za namiru vrijednosnih papira;
- (d) nostro zastupnike;
- (e) skrbničke banke;
- (f) pružatelje likvidnosti;
- (g) središnje druge ugovorne strane koje su u odnosu međudjelovanja;
- (h) pružatelje usluga.

5. Središnja druga ugovorna strana uzima u obzir sve međuovisnosti između subjekata navedenih u stavku 4. i višestruke odnose koje subjekt naveden u stavku 4. može imati sa središnjom drugom ugovornom stranom u svojem okviru za upravljanje likvidnosnim rizikom.

6. Središnja druga ugovorna strana sastavlja dnevno izvješće o potrebama i sredstvima na temelju točaka (a), (b) i (c) stavka 3. te tromjesečno izvješće o svojem likvidnosnom planu na temelju točaka od (d) do (h) stavka 3. Ta su izvješća dokumentirana i pohranjena u skladu s poglavljem IV.

Članak 33.

Pristup likvidnosti

1. Središnja druga ugovorna strana u svakoj odgovarajućoj valuti održava likvidna sredstva razmjerno svojim likvidnosnim zahtjevima kako je utvrđeno u skladu s člankom 44. Uredbe (EU) br. 648/2012 i člankom 32. ove Uredbe. Ova su likvidna sredstva ograničena na:

- (a) gotovinu položenu kod emisijske središnje banke;
- (b) gotovinu položenu kod kreditnih institucija koje imaju odobrenje u skladu s člankom 47.;
- (c) obvezujuće kreditne linije ili istovrijedne ugovore s članovima sustava poravnanja koji ispunjavaju svoje obveze;
- (d) obvezujuće repo poslove;
- (e) visokoutržive financijske instrumente koji ispunjavaju zahtjeve članka 45. i članka 46. i za koje središnja druga ugovorna strana može dokazati da su lako dostupni i da se mogu istog dana lako pretvoriti u gotovinu primjenom unaprijed dogovorenih i vrlo pouzdanih mehanizama financiranja, uključujući u stresnim tržišnim uvjetima.

2. Središnja druga ugovorna strana uzima u obzir valute u kojoj su nominirane njezine obveze i mogući učinak stresnih uvjeta na svoju sposobnost pristupa deviznim tržištima na način koji je usklađen s ciklusima namire vrijednosnih papira u sustavima stranih valuta i sustavima namire vrijednosnih papira.

▼B

3. Obvezujuće kreditne linije koje su osigurane kolateralom članova sustava poravnjanja ne smiju se dvaput uračunavati u likvidna sredstva. Središnja druga ugovorna strana poduzima mjere za praćenje i kontroliranje koncentracije izloženosti likvidnosnom riziku u odnosu na pojedine pružatelje likvidnosti.

4. Središnja druga ugovorna strana postupa sa strogom dužnom pažnjom kako bi osigurala da su njezini pružatelji likvidnosti dovoljno sposobni da ispunje obveze u skladu s ugovorima o likvidnosti.

5. Središnja druga ugovorna strana periodično ispituje svoje postupke za pristup unaprijed dogovorenim mehanizmima financiranja. To može uključivati povlačenje probnih iznosa komercijalnih kreditnih linija kako bi se provjerila brzina pristupa sredstvima i pouzdanost postupaka.

6. Središnja druga ugovorna strana u svojem likvidnosnom planu ima detaljne postupke za upotrebu svojih likvidnih financijskih sredstava za ispunjavanje svojih obveza plaćanja tijekom manjka likvidnosti. U likvidnosnim postupcima jasno se navodi kada bi se određena sredstva trebala upotrijebiti. U postupcima se također opisuje kako se pristupa gotovinskim depozitima ili prekonoćnim ulaganjima gotovinskih depozita, kako se obavljaju tržišne transakcije koje se namiruju istog dana ili kako se povlače unaprijed dogovorene okvirne linije za likvidnost. Ti se postupci redovito ispituju. Središnja druga ugovorna strana također uspostavlja odgovarajući plan za obnavljanje mehanizama financiranja prije njihova isteka.

*Članak 34.***Koncentracijski rizik**

1. Središnja druga ugovorna strana pažljivo prati i kontrolira koncentraciju svojih izloženosti likvidnosnom riziku, uključujući svoje izloženosti subjektima navedenima u članku 32. stavku 4. i subjektima iz iste grupe.

2. Okvir za upravljanje likvidnosnim rizikom središnje druge ugovorne strane uključuje primjenu limita izloženosti i koncentracije.

3. Središnja druga ugovorna strana utvrđuje procese i postupke za kršenje limita koncentracije.

POGLAVLJE IX.

REDOSLIJED POKRIĆA NEPODMIRENIH OBVEZA

(članak 45. Uredbe (EU) br. 648/2012)

*Članak 35.***Izračun iznosa vlastitih sredstava središnje druge ugovorne strane koja se upotrebljavaju u redosljedu pokrića nepodmirenih obveza**

1. Središnja druga ugovorna strana u svojoj bilanci drži i odvojeno navodi iznos namjenskih vlastitih sredstava s ciljem određenim u članku 45. stavku 4. Uredbe (EU) br. 648/2012.

▼B

2. Središnja druga ugovorna strana izračunava najniži iznos iz stavka 1. tako da pomnoži najniži iznos kapitala, uključujući zadržanu dobit i rezerve koje se drže u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 648/2012 i Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 152/2013 ⁽¹⁾ s 25 %.

Središnja druga ugovorna strana revidira taj najniži iznos jednom godišnje.

3. U slučaju kada je središnja druga ugovorna strana osnovala više od jednog jamstvenog fonda za različite vrste financijskih instrumenata čije poravnanje vrši, ukupna namjenska vlastita sredstva izračunata u skladu sa stavkom 1. raspodjeljuju se svakom od jamstvenih fondova razmjerno veličini svakog od njih, što se posebno navodi u bilanci i upotrebljava za neispunjavanje obveza u različitim segmentima tržišta na koje se jamstveni fond odnosi.

4. Nikakva druga sredstva osim kapitala, uključujući zadržanu dobit i rezerve, kako je navedeno u članku 16. Uredbe (EU) br. 648/2012, ne smiju se upotrebljavati za udovoljavanje zahtjevu na temelju stavka 1.

Članak 36.

Održavanje iznosa vlastitih sredstava središnje druge ugovorne strane koja se upotrebljavaju u redoslijedu pokrića nepodmirenih obveza

1. Središnja druga ugovorna strana odmah obavješćuje nadležno tijelo ako iznos namjenskih vlastitih sredstava koje drži padne ispod iznosa koji se zahtijeva u članku 35. i navodi razloge za to kršenje te sveobuhvatan opis u pisanom obliku mjera i vremenskog okvira za obnovu tog iznosa.

2. U slučaju da do kasnijeg neispunjavanja obveza jednog člana sustava poravnanja ili više njih dođe prije nego što je središnja druga ugovorna strana ponovno uspostavila namjenska vlastita sredstva, za potrebe članka 45. Uredbe (EU) br. 648/2012 upotrebljava se samo preostali iznos dodijeljenih namjenskih vlastitih sredstava.

3. Središnja druga ugovorna strana ponovno uspostavlja namjenska vlastita sredstva najkasnije u roku od mjesec dana od obavijesti na temelju stavka 1.

POGLAVLJE X.

KOLATERAL

(članak 46. Uredbe (EU) br. 648/2012)

*Članak 37.***Opći zahtjevi**

Središnja druga ugovorna strana uspostavlja i provodi transparentne i predvidljive politike i postupke za procjenjivanje i kontinuirano praćenje likvidnosti sredstava koja se prihvaćaju kao kolateral i, prema potrebi, poduzima korektivne mjere.

⁽¹⁾ SL L 52, 23.2.2013., str. 37.

▼B

Središnja druga ugovorna strana preispituje svoje politike i postupke povezane s prihvatljivim sredstvima najmanje jednom godišnje. To preispitivanje vrši se i kad god dođe do značajnih promjena koje utječu na izloženost riziku središnje druge ugovorne strane.

*Članak 38.***Gotovinski kolateral**

Za potrebe primjene članka 46. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012, visokolikvidan kolateral u obliku gotovine nominiran je u jednoj od sljedećih valuta:

- (a) valuti za koju središnja druga ugovorna strana može dokazati nadležnim tijelima da je sposobna upravljati njezinim rizikom na odgovarajući način;
- (b) valuti u kojoj središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje transakcija, u granicama kolaterala koji je potreban za pokriće izloženosti središnje druge ugovorne strane u toj valuti.

*Članak 39.***Financijski instrumenti**

Za potrebe primjene članka 46. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012, financijski instrumenti, bankovna jamstva i zlato koji ispunjavaju uvjete određene u Prilogu I. smatraju se visokolikvidnim kolateralom.

▼M2

Do 29. studenoga 2023., za potrebe članka 46. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012 javna jamstva koja ispunjavaju uvjete iz Priloga I. smatraju se visokolikvidnim kolateralom.

▼B*Članak 40.***Vrednovanje kolaterala**

1. Za potrebe vrednovanja visokolikvidnog kolaterala kako je određeno u članku 37. središnja druga ugovorna strana uspostavlja i provodi politike i postupke za praćenje, u što je više moguće realnom vremenu, kreditne kakvoće, tržišne likvidnosti i volatilnosti cijena svakog sredstva koje je prihvaćeno kao kolateral. Središnja druga ugovorna strana redovito, a najmanje jednom godišnje, prati adekvatnost svojih politika i postupaka vrednovanja. To preispitivanje obavlja se i kad god dođe do značajnih promjena koje utječu na izloženost riziku središnje druge ugovorne strane.

2. Središnja druga ugovorna strana vrednuje svoj kolateral po tekućim tržišnim cijenama u što je više moguće realnom vremenu, a ako to nije moguće, dokazuje nadležnim tijelima da je sposobna upravljati rizicima.

*Članak 41.***Korektivni faktori**

1. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja i provodi politike i postupke za određivanje bonitetnih korektivnih faktora koji se primjenjuju na vrijednost kolaterala.

▼B

2. Korektivnim faktorima se odražava vjerojatnost da će kolateral možda morati biti unovčen u stresnim tržišnim uvjetima i uzima se u obzir vrijeme potrebno za njegovo unovčenje. Središnja druga ugovorna strana dokazuje nadležnom tijelu da su korektivni faktori izračunati na konzervativan način kako bi se što je više moguće ograničili prociklički učinci. Korektivni faktor se za svako sredstvo koje je kolateral određuje uzimajući u obzir odgovarajuće kriterije, uključujući:

- (a) vrstu sredstva i razinu kreditnog rizika povezanog s financijskim instrumentom na temelju interne procjene središnje druge ugovorne strane. Pri obavljanju te procjene središnja druga ugovorna strana primjenjuje utvrđenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja i koja uzima u obzir rizik koji proizlazi iz osnivanja sjedišta izdavatelja u određenoj državi;
- (b) dospijeće sredstva;
- (c) povijesnu i hipotetsku buduću volatilnost cijena sredstva u stresnim tržišnim uvjetima;
- (d) likvidnost temeljnog tržišta, uključujući razlike između ponudene i tražene cijene;
- (e) tečajni rizik, ako postoji;
- (f) korelacijski rizik.

3. Središnja druga ugovorna strana redovito prati adekvatnost korektivnih faktora. Središnja druga ugovorna strana preispituje politike i postupke koji se odnose na korektivne faktore najmanje jednom godišnje i kad god dođe do značajnih promjena koje utječu na izloženost riziku središnje druge ugovorne strane, ali treba što je više moguće izbjegavati promjene koje uzrokuju poremećaje ili velike promjene korektivnih faktora koje bi mogle dovesti do procikličnosti. Najmanje jednom godišnje provodi se neovisna validacija politika i postupaka koji se odnose na korektivne faktore.

*Članak 42.***Limiti koncentracije**

1. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja i provodi politike i postupke za osiguranje da kolateral ostaje dovoljno diverzificiran da je njegova likvidacija moguća u okviru utvrđenog razdoblja držanja bez značajnog tržišnog učinka. Tim se politikama i postupcima određuju mjere za smanjenje rizika koje se primjenjuju kada se premaše limiti koncentracije određeni u stavku 2.

2. Središnja druga ugovorna strana određuje limite koncentracije na razini:

- (a) pojedinih izdavatelja;
- (b) vrste izdavatelja;
- (c) vrste sredstva;

▼B

(d) svakog člana sustava poravnanja;

(e) svih članova sustava poravnanja.

3. Limiti koncentracije određuju se na konzervativan način, uzimajući u obzir odgovarajuće kriterije, uključujući:

(a) financijske instrumente koje su izdali izdavatelji iste vrste u smislu gospodarskog sektora, djelatnosti, zemljopisne regije;

(b) razinu kreditnog rizika financijskog instrumenta ili izdavatelja koja se temelji na internoj procjeni središnje druge ugovorne strane. Pri obavljanju te procjene središnja druga ugovorna strana primjenjuje određenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja i koja uzima u obzir rizik koji proizlazi iz osnivanja sjedišta izdavatelja u određenoj državi;

(c) likvidnost i volatilnost cijena financijskih instrumenata.

4. Središnja druga ugovorna strana osigurava da je najviše 10 % njezinog kolaterala pokriveno jamstvima jedne kreditne institucije ili istovrijedne financijske institucije iz treće zemlje odnosno subjekta koji je dio iste grupe kao kreditna institucija ili financijska institucija iz treće zemlje. Ako je kolateral koji središnja druga ugovorna strana primi u obliku jamstva poslovnih banaka veći od 50 % ukupnog kolaterala, ovaj se limit može odrediti na najviše 25 %.

5. U izračun limita predviđenih u stavku 2. središnja druga ugovorna strana uključuje ukupnu izloženost središnje druge ugovorne strane prema izdavatelju, uključujući iznos kumulativnih kreditnih linija, potvrda o depozitu, oročenih depozita, štednih računa, depozitnih računa, tekućih računa, instrumenata tržišta novca i instrumenata za obratne repo operacije koje upotrebljava središnja druga ugovorna strana. Ti se limiti ne primjenjuju na kolateral koji središnja druga ugovorna strana drži iznad minimalnih zahtjeva za iznosom nadoknade, jamstvenog fonda ili drugih financijskih sredstava.

6. Pri određivanju limita koncentracije za izloženost središnje druge ugovorne strane prema pojedinom izdavatelju, središnja druga ugovorna strana zbraja i tretira kao jedan rizik svoju izloženost svim financijskim instrumentima koje je izdao taj izdavatelj ili subjekt iz grupe, za koje izričito jamči taj izdavatelj ili subjekt iz grupe, te izloženosti financijskim instrumentima koje su izdala društva čija je jedina namjena da posjeduju proizvodna sredstva koja su ključna za poslovanje izdavatelja.

7. Središnja druga ugovorna strana redovito prati adekvatnost svojih politika i postupaka povezanih s limitima koncentracije. Središnja druga ugovorna strana preispituje svoje politike i postupke povezane s limitima koncentracije najmanje jednom godišnje i kad god dođe do značajnih promjena koje utječu na izloženost riziku središnje druge ugovorne strane.

8. Središnja druga ugovorna strana obavješćuje nadležno tijelo i članove sustava poravnanja o primjenljivim limitima koncentracije i o svim izmjenama tih limita.

9. Ako središnja druga ugovorna strana značajno prekrši limit koncentracije naveden u njezinim politikama i postupcima, odmah o tome obavješćuje nadležno tijelo. Središnja druga ugovorna strana ispravlja to kršenje što je prije moguće.

POGLAVLJE XI.

INVESTICIJSKA POLITIKA

(članak 47. Uredbe (EU) br. 648/2012)

*Članak 43.***Visokolikvidni financijski instrumenti**

Za potrebe primjene članka 47. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012, dužnički instrumenti mogu se smatrati visokolikvidnim instrumentima s najnižim kreditnim i tržišnim rizikom ako su to dužnički instrumenti koji ispunjavaju sve uvjete određene u Prilogu II.

*Članak 44.***Izrazito sigurni mehanizmi za deponiranje financijskih instrumenata**

1. Ako središnja druga ugovorna strana ne može deponirati financijske instrumente iz članka 45. ili instrumente koji su joj dani kao iznosi nadoknade, doprinosi u jamstveni fond ili doprinosi drugim financijskim sredstvima, i u obliku prijenosa vlasništva i u obliku prava na kolateral, kod upravitelja sustava namire vrijednosnih papira koji osigurava potpunu zaštitu tih instrumenata tada se ti financijski instrumenti deponiraju kod jednog od sljedećih subjekata:

- (a) središnje banke koja osigurava potpunu zaštitu tih instrumenata i, prema potrebi, omogućuje središnjoj drugoj ugovornoj strani brzi pristup tim financijskim instrumentima;
- (b) kreditne institucije koja ima odobrenje kako je određeno na temelju Direktive 2006/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, a koja osigurava potpunu odvojenost i zaštitu tih instrumenata, prema potrebi omogućuje središnjoj drugoj ugovornoj strani brzi pristup tim financijskim instrumentima i za koju središnja druga ugovorna strana na temelju svoje interne procjene može dokazati da ima nizak kreditni rizik. Pri obavljanju te procjene središnja druga ugovorna strana primjenjuje utvrđenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja i koja uzima u obzir rizik koji proizlazi iz osnivanja sjedišta izdavatelja u određenoj državi;
- (c) financijske institucije iz treće zemlje na koju se primjenjuju i koja poštuje bonitetna pravila za koja odgovarajuća nadležna tijela smatraju da su najmanje jednako stroga kao pravila utvrđena u Direktivi 2006/48/EZ i koja ima snažne računovodstvene prakse, postupke pohrane i interne kontrole te koja osigurava potpunu odvojenost i zaštitu tih instrumenata, prema potrebi omogućuje središnjoj drugoj ugovornoj strani brzi pristup tim financijskim instrumentima i za koju središnja druga ugovorna strana na temelju svoje interne procjene može dokazati da ima nizak kreditni rizik. Pri obavljanju te procjene središnja druga ugovorna strana primjenjuje utvrđenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja i koja uzima u obzir rizik koji proizlazi iz osnivanja sjedišta izdavatelja u određenoj državi.

⁽¹⁾ SL L 177, 30.6.2006., str. 1.

▼B

2. U slučaju kada su financijski instrumenti deponirani u skladu s točkom (b) ili (c) stavka 1., oni se drže u skladu s mehanizmima koji sprječavaju da središnja druga ugovorna strana pretrpi ikakve gubitke zbog neispunjavanja obveza ili insolventnosti financijske institucije koja ima odobrenje.

3. Izrazito sigurni mehanizmi za deponiranje financijskih instrumenata koji su dani kao iznosi nadoknade, doprinosi u jamstveni fond ili doprinosi drugim financijskim sredstvima omogućuju središnjoj drugoj ugovornoj strani da ponovno upotrijebi te financijske instrumente samo u slučaju kada su ispunjeni uvjeti iz članka 39. stavka 8. Uredbe (EU) br. 648/2012 i u slučaju kada je svrha te ponovne upotrebe izvršavanje plaćanja, upravljanje neispunjenim obvezama člana sustava poravnanja ili izvršavanje ugovora o međudjelovanju.

*Članak 45.***Izrazito sigurni mehanizmi za pohranu gotovine**

1. Za potrebe primjene članka 47. stavka 4. Uredbe (EU) br. 648/2012, ako je gotovina deponirana kod subjekta koji nije središnja banka, tada depozit ispunjava sve sljedeće uvjete:

(a) depozit je u jednoj od sljedećih valuta:

- i. valuti za koju središnja druga ugovorna strana može dokazati s visokim stupnjem pouzdanosti da je sposobna upravljati njezinim rizikom;
- ii. valuti u kojoj središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje transakcija, u granicama kolaterala koji je primljen u toj valuti;

(b) depozit je položen kod jednog od sljedećih subjekata:

- i. kreditne institucije koja ima odobrenje kako je utvrđeno na temelju Direktive 2006/48/EZ za koju središnja druga ugovorna strana na temelju svoje interne procjene može dokazati da ima nizak kreditni rizik. Pri obavljanju te procjene središnja druga ugovorna strana primjenjuje utvrđenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja i koja uzima u obzir rizik koji proizlazi iz osnivanja sjedišta izdavatelja u određenoj državi;
- ii. financijske institucije iz treće zemlje na koju se primjenjuju i koja poštuje bonitetna pravila za koja nadležna tijela smatraju da su najmanje jednako stroga kao pravila utvrđena u Direktivi 2006/48/EZ i koja ima snažne računovodstvene prakse, postupke pohrane i interne kontrole te za koju središnja druga ugovorna strana na temelju svoje interne procjene može dokazati da ima nizak kreditni rizik. Pri obavljanju te procjene središnja druga ugovorna strana primjenjuje utvrđenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja i koja uzima u obzir rizik koji proizlazi iz osnivanja sjedišta izdavatelja u određenoj državi.

2. U slučaju kada se gotovina pohranjuje preko noći u skladu sa stavkom 1., tada se najmanje 95 % te gotovine, izračunato tijekom prosječnog razdoblja od jednog kalendarskog mjeseca, deponira preko mehanizama koji osiguravaju kolateralizaciju te gotovine visokolikvidnim financijskim instrumentima koji ispunjavaju zahtjeve na temelju članka 45., osim zahtjeva iz stavka 1. točke (c) tog članka.

▼B*Članak 45.***Limiti koncentracije**

1. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja i provodi politike i postupke za osiguranje da financijski instrumenti u koje su uložena njezina financijska sredstva ostanu dovoljno diversificirani.
2. Središnja druga ugovorna strana određuje limite koncentracije i prati koncentraciju svojih financijskih sredstava na razini:
 - (a) pojedinih financijskih instrumenata;
 - (b) vrsta financijskih instrumenata;
 - (c) pojedinih izdavatelja;
 - (d) vrsta izdavatelja;
 - (e) drugih ugovornih stranaka s kojima su uspostavljeni mehanizmi predviđeni u točkama (b) i (c) članka 44. stavka 1. ili članka 45. stavka 2.
3. Pri razmatranju vrsta izdavatelja središnja druga ugovorna strana uzima u obzir sljedeće:
 - (a) zemljopisnu distribuciju;
 - (b) međuovisnosti i višestruke odnose koje subjekt može imati sa središnjom drugom ugovornom stranom;
 - (c) razinu kreditnog rizika;
 - (d) izloženosti koje središnja druga ugovorna strana ima prema izdavatelju preko proizvoda čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane.
4. Tim se politikama i postupcima određuju mjere za smanjenje rizika koje se primjenjuju kada se premaše limiti koncentracije.
5. Pri određivanju limita koncentracije za izloženost središnje druge ugovorne strane prema pojedinom izdavatelju ili skrbniku, središnja druga ugovorna strana zbraja i tretira kao jedan rizik izloženost svim financijskim instrumentima koje je izdao taj izdavatelj ili za koje izričito jamči taj izdavatelj i svim financijskim instrumentima koji su deponirani kod skrbnika.
6. Središnja druga ugovorna strana redovito prati adekvatnost svojih politika i postupaka povezanih s limitima koncentracije. Središnja druga ugovorna strana osim toga preispituje svoje politike i postupke povezane s limitima koncentracije najmanje jednom godišnje i kad god dođe do značajnih promjena koje utječu na izloženost riziku središnje druge ugovorne strane.
7. Ako središnja druga ugovorna strana prekrši limit koncentracije određen u njezinim politikama i postupcima, odmah o tome obavješćuje nadležno tijelo. Središnja druga ugovorna strana ispravlja to kršenje što je prije moguće.

▼B*Članak 46.***Negotovinski kolateral**

U slučaju kada je kolateral primljen u obliku financijskih instrumenata u skladu s odredbama poglavlja X., primjenjuju se samo članci 44. i 45.

POGLAVLJE XII.

**PREISPITIVANJE MODELA, ISPITIVANJE OTPORNOSTI NA STRES I
RETROAKTIVNO ISPITIVANJE**

(članak 49. Uredbe (EU) br. 648/2012)

*ODJELJAK 1.****Modeli i programi****Članak 47.***Validacija modela**

1. Središnja druga ugovorna strana provodi sveobuhvatnu validaciju svojih modela, njihovih metodologija i okvira za upravljanje likvidnosnim rizikom koje upotrebljava za kvantificiranje, zbrajanje i upravljanje svojim rizicima. Sve značajne revizije ili prilagodbe njezinih modela, njihovih metodologija i okvira za upravljanje likvidnosnim rizikom podliježu odgovarajućem upravljanju, uključujući traženje savjeta od odbora za rizike, a prije primjene njihovu validaciju provodi kvalificirana i neovisna strana.

2. Proces validacije središnje druge ugovorne strane dokumentiran je i u njemu se određuju barem politike koje se upotrebljavaju za ispitivanje metodologija središnje druge ugovorne strane koje se odnose na iznose nadoknade, jamstveni fond i druga financijska sredstva te okvir za izračun likvidnih financijskih sredstava. Sve značajne promjene ili prilagodbe tih politika podliježu odgovarajućem upravljanju, uključujući traženje savjeta od odbora za rizike, a prije primjene njihovu validaciju provodi kvalificirana i neovisna strana.

3. Sveobuhvatna validacija uključuje najmanje sljedeće:

- (a) ocjenu konceptualne utemeljenosti modela i okvira, uključujući pomoćne dokaze o njihovom razvoju;
- (b) preispitivanje tekućih postupaka praćenja, uključujući provjeru procesa i usporednog vrednovanja;
- (c) preispitivanje parametara i pretpostavki napravljenih pri razvoju modela, njihovih metodologija i okvira;
- (d) preispitivanje adekvatnosti i primjerenosti modela, njihovih metodologija i okvira donesenih u odnosu na vrste ugovora na koje se primjenjuju;

▼B

(e) preispitivanje primjerenosti scenarija za ispitivanje otpornosti na stres u skladu s poglavljem VII. i člankom 52.;

(f) analizu rezultata ispitivanja.

4. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja kriterije u odnosu na koje procjenjuje može li se provesti uspješna validacija njezinih modela, njihovih metodologija i okvira za upravljanje likvidnosnim rizikom. Ti kriteriji uključuju uspješne rezultate ispitivanja.

5. U slučaju kada podaci o cijenama nisu lako dostupni ili pouzdani, središnja druga ugovorna strana reagira na ta cjenovna ograničenja i donosi barem konzervativne pretpostavke na temelju zabilježenih koreliranih ili povezanih tržišta i sadašnjeg ponašanja tržišta.

6. U slučaju kada podaci o cijenama nisu lako dostupni ili pouzdani, sustavi i modeli vrednovanja koji se upotrebljavaju za te potrebe podliježu odgovarajućem upravljanju, uključujući traženje savjeta od odbora za rizike te validaciju i ispitivanje. Validaciju modela vrednovanja središnje druge ugovorne strane provodi kvalificirana i neovisna osoba prema različitim tržišnim scenarijima kako bi se osiguralo da se njezinim modelima točno dobivaju primjerene cijene i, prema potrebi, prilagođava svoj izračun inicijalnih iznosa nadoknade kako bi se odražavali svi utvrđeni rizici koji proizlaze iz modela.

7. Središnja druga ugovorna strana redovito provodi procjenu teoretskih i empirijskih svojstava svojeg modela za izračun iznosa nadoknade za sve financijske instrumente čije poravnanje obavlja.

Članak 48.

Programi ispitivanja

1. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja politike i postupke koji detaljno opisuju programe ispitivanja otpornosti na stres i retroaktivnog ispitivanja koje primjenjuje za ocjenu primjerenosti, točnosti, pouzdanosti i otpornosti modela i njihovih metodologija koje upotrebljava za izračun svojih mehanizama kontrole rizika, uključujući iznose nadoknade, doprinose u jamstveni fond i druga financijska sredstva na širokom rasponu tržišnih uvjeta.

2. U politikama i postupcima središnje druge ugovorne strane također se detaljno navodi program ispitivanja otpornosti na stres koji središnja druga ugovorna strana primjenjuje za ocjenu primjerenosti, točnosti, pouzdanosti i otpornosti okvira za upravljanje likvidnosnim rizikom.

3. Politike i postupci uključuju barem metodologije za uključivanje odabira i razvoja odgovarajućeg ispitivanja, uključujući odabir podataka o portfeljima i tržištima, redovitost ispitivanja, posebna rizična obilježja financijskih instrumenata čije se poravnanje obavlja, analizu rezultata ispitivanja i iznimaka pri ispitivanju te odgovarajuće korektivne mjere koje su potrebne.

4. Središnja druga ugovorna strana pri vršenju svih ispitivanja uključuje sve pozicije clijenata.

ODJELJAK 2.

Retroaktivno ispitivanje

Članak 49.

Postupak retroaktivnog ispitivanja

1. Središnja druga ugovorna strana procjenjuje svoju pokrivenost iznosima nadoknade tako da provodi naknadnu usporedbu zabilježenih ishoda s očekivanim ishodima koji su dobiveni upotrebom modela za izračun iznosa nadoknade. Ta analiza retroaktivnog ispitivanja obavlja se svaki dan kako bi se ocijenilo postoje li iznimke pri ispitivanju pokrivenosti iznosima nadoknade. Pokrivenost se ocjenjuje prema sadašnjim pozicijama za financijske instrumente i članove sustava poravnanja te se u obzir uzimaju mogući učinci portfeljnih iznosa nadoknade i, prema potrebi, središnjih drugih ugovornih strana koje su u odnosu međudjelovanja.

2. Središnja druga ugovorna strana razmatra odgovarajuća prošla razdoblja za svoj program retroaktivnog ispitivanja kako bi osigurala da je upotrijebljeno promatrano razdoblje dovoljno da umani sve štetne učinke na statističku značajnost.

3. Središnja druga ugovorna strana razmatra u svojem programu retroaktivnog ispitivanja barem jasna statistička ispitivanja i kriterije učinkovitosti koje određuje za procjenu rezultata retroaktivnog ispitivanja.

4. O svojim rezultatima i analizi retroaktivnog ispitivanja središnja druga ugovorna strana periodično izvješćuje odbor za rizike u obliku kojim se ne krši povjerljivost kako bi zatražila njegov savjet pri preispitivanju svojeg modela za izračun iznosa nadoknade.

5. Rezultati i analiza retroaktivnog ispitivanja stavljaju se na raspolaganje svim članovima sustava poravnanja i, ako su poznati središnjoj drugoj ugovornoj strani, klijentima. Svim drugim klijentima rezultate i analizu retroaktivnog ispitivanja na raspolaganje stavljaju odgovarajući članovi sustava poravnanja na njihov zahtjev. Te se informacije zbrajaju u obliku kojim se ne krši povjerljivost, a članovi sustava poravnanja i klijenti imaju pristup detaljnim rezultatima i analizi retroaktivnog ispitivanja samo za svoje vlastite portfelje.

6. Središnja druga ugovorna strana određuje postupke za detaljno određivanje mjera koje može poduzeti s obzirom na rezultate analize retroaktivnog ispitivanja.

ODJELJAK 3.

Ispitivanje i analiza osjetljivosti

Članak 50.

Postupak ispitivanja i analize osjetljivosti

1. Središnja druga ugovorna strana provodi ispitivanja i analizu osjetljivosti kako bi procijenila pokrivenost svojeg modela za izračun iznosa nadoknade u različitim tržišnim uvjetima upotrebljavajući povijesne podatke iz stresnih tržišnih uvjeta koji su se dogodili i hipotetske podatke za stresne tržišne uvjete koji se nisu dogodili.

▼B

2. Središnja druga ugovorna strana primjenjuje široki raspon parametara i pretpostavki kako bi obuhvatila različite povijesne i hipotetske uvjete, uključujući najvolatilnija razdoblja koja su se dogodila na tržištima na kojima posluje i ekstremne promjene korelacija između cijena ugovora čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane kako bi razumjela na koji način vrlo stresni tržišni uvjeti i promjene važnih parametara modela mogu utjecati na stupanj pokrivenosti iznosima nadoknade.

3. Analiza osjetljivosti obavlja se na nekoliko stvarnih i reprezentativnih portfelja članova sustava poravnanja. Reprezentativni portfelji odabiru se na temelju njihove osjetljivosti na značajne čimbenike rizika i korelacije kojima je izložena središnja druga ugovorna strana. To ispitivanje i analiza osjetljivosti oblikovani su tako da se njima ispituju ključni parametri i pretpostavke modela za izračun inicijalnog iznosa nadoknade na nekoliko intervala pouzdanosti kako bi se odredila osjetljivost sustava na pogreške u kalibraciji tih parametara i pretpostavki. Primjerena pozornost posvećuje se vremenskoj strukturi čimbenika rizika i pretpostavljenoj korelaciji između čimbenika rizika.

4. Središnja druga ugovorna strana ocjenjuje moguće gubitke u položajima članova sustava poravnanja.

5. Središnja druga ugovorna strana, prema potrebi, razmatra parametre koji odražavaju istodobno neispunjavanje obveza članova sustava poravnanja koji izdaju financijske instrumente čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane ili temeljne imovine izvedenica čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane. Prema potrebi, također se razmatraju učinci neispunjavanja obveza klijenta koji izdaje financijske instrumente čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane ili temeljne imovine izvedenica čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane.

6. O svojim rezultatima i analizi ispitivanja osjetljivosti središnja druga ugovorna strana periodično izvješćuje odbor za rizike u obliku kojim se ne krši povjerljivost kako bi zatražila njegov savjet pri preispitivanju svojeg modela za izračun iznosa nadoknade.

7. Središnja druga ugovorna strana utvrđuje postupke za detaljno određivanje mjera koje može poduzeti s obzirom na rezultate analize ispitivanja osjetljivosti.

*ODJELJAK 4.**Ispitivanje otpornosti na stres**Članak 51.***Postupak ispitivanja otpornosti na stres**

1. Ispitivanja otpornosti na stres središnje druge ugovorne strane primjenjuju parametre, pretpostavke i scenarije stresnih uvjeta na modele koji se upotrebljavaju za procjenu izloženosti rizicima kako bi se osiguralo da su njezina financijska sredstva dovoljna za pokriće tih izloženosti u ekstremnim ali mogućim tržišnim uvjetima.

2. Program ispitivanja otpornosti na stres središnje druge ugovorne strane zahtijeva da središnja druga ugovorna strana redovito provodi seriju ispitivanja otpornosti na stres kojom se uzimaju u obzir raznolikost njezinih proizvoda i svi elementi njezinih modela i njihovih metodologija te njezinog okvira za upravljanje likvidnosnim rizikom.

▼B

3. Programom ispitivanja otpornosti na stres središnje druge ugovorne strane propisuje se da se ispitivanja otpornosti na stres provode primjenom utvrđenih scenarija za ispitivanje otpornosti na stres na temelju prošlih i hipotetskih ekstremnih ali mogućih tržišnih uvjeta u skladu s poglavljem VII. Prošli uvjeti koji se upotrebljavaju se, prema potrebi, preispituju i prilagođavaju. Središnja druga ugovorna strana također razmatra druge oblike primjerenih scenarija za ispitivanje otpornosti na stres uključujući, između ostalog, tehničke ili financijske poteškoće njezinih banaka za namiru, nostro zastupnika, skrbničkih banaka, pružatelja likvidnosti ili središnjih drugih ugovornih strana koje su u odnosu međudjelovanja.

4. Središnja druga ugovorna strana može brzo prilagoditi svoja ispitivanja otpornosti na stres kako bi u njih uključila nove ili nastajuće rizike.

5. Središnja druga ugovorna strana uzima u obzir moguće gubitke koji proizlaze iz neispunjavanja obveza klijenta, u slučaju kada je poznat, koji obavlja poravnanje preko više članova sustava poravnanja.

6. O svojim rezultatima i analizi ispitivanja otpornosti na stres središnja druga ugovorna strana periodično izvješćuje odbor za rizike u obliku kojim se ne krši povjerljivost kako bi zatražila njegov savjet pri preispitivanju svojih modela, njihovih metodologija i svojeg okvira za upravljanje likvidnosnim rizikom.

7. Rezultati i analiza ispitivanja otpornosti na stres stavljaju se na raspolaganje svim članovima sustava poravnanja i, ako su poznati središnjoj drugoj ugovornoj strani, klijentima. Svim drugim klijentima rezultate i analizu retroaktivnog ispitivanja na raspolaganje stavljaju odgovarajući članovi sustava poravnanja na njihov zahtjev. Te se informacije zbrajaju u obliku kojim se ne krši povjerljivost, a članovi sustava poravnanja i klijenti imaju pristup detaljnim rezultatima i analizi ispitivanja otpornosti na stres samo za svoje vlastite portfelje.

8. Središnja druga ugovorna strana utvrđuje postupke za detaljno određivanje mjera koje može poduzeti s obzirom na rezultate analize ispitivanja otpornosti na stres.

*Članak 52.***Čimbenici rizika za ispitivanje otpornosti na stres**

1. Središnja druga ugovorna strana utvrđuje i ima odgovarajuću metodu za mjerenje odgovarajućih čimbenika rizika koji su značajni za ugovore čije poravnanje obavlja, a koji bi mogli utjecati na njezine gubitke. Ispitivanja otpornosti na stres središnje druge ugovorne strane uzimaju u obzir barem čimbenike rizika koji su određeni za sljedeće vrste financijskih instrumenata, prema potrebi:

- (a) ugovore povezane s kamatnom stopom: čimbenici rizika koji odgovaraju kamatnim stopama u svakoj valuti u kojoj središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje financijskih instrumenata. Modeliranje krivulje prinosa dijeli se u različite segmente dospijeća kako bi se obuhvatila razlika u volatilnosti kamatnih stopa uzduž krivulje prinosa. Broj povezanih čimbenika rizika ovisi o složenosti ugovora s kamatnom stopom čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane. Rizik osnove, koji proizlazi iz nepotpuno koreliranih kretanja između prinosa na instrumente države i drugih kamatnih stopa s fiksnim prinosom, obuhvaća se odvojeno;

▼B

- (b) ugovore povezane s tečajem: čimbenici rizika koji odgovaraju svakoj stranoj valuti u kojoj središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje financijskih instrumenata i tečaju između valute u kojoj se iznosi nadoknade pozivaju na naplatu i valute u kojoj središnja druga ugovorna strana vrši poravnanje financijskih instrumenata;
- (c) ugovore povezane s vlasničkim vrijednosnim papirima: čimbenici rizika koji odgovaraju volatilnosti pojedinih izdanja vlasničkih vrijednosnih papira za svako tržište za koje središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje i volatilnosti različitih sektora ukupnog tržišta vlasničkih vrijednosnih papira. Sofisticiranost i vrsta tehnike modeliranja za određeno tržište odgovaraju izloženosti središnje druge ugovorne strane ukupnom tržištu kao i njezinoj koncentraciji u pojedinim izdanjima vlasničkih vrijednosnih papira na tom tržištu;
- (d) robne ugovore: čimbenici rizika koji uzimaju u obzir različite kategorije i potkategorije robnih ugovora i povezanih izvedenica čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane, uključujući, prema potrebi, varijacije prigodne dobiti između pozicija izvedenica i pozicija gotovinskih sredstava u robi;
- (e) ugovore povezane s kreditima: čimbenici rizika koji uzimaju u obzir rizik neočekivanog neispunjavanja obveza druge ugovorne strane, uključujući kumulativni rizik koji proizlazi iz višestrukog neispunjavanja obveza, rizik osnove i volatilnost stope povrata.

2. U svojim ispitivanjima otpornosti na stres središnja druga ugovorna strana također razmatra na primjeren način najmanje sljedeće:

- (a) korelacije, uključujući one između utvrđenih čimbenika rizika i sličnih ugovora čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane;
- (b) čimbenike koji odgovaraju impliciranoj i povijesnoj volatilnosti ugovora čije se poravnanje obavlja;
- (c) posebna svojstva svih novih ugovora čije će se poravnanje obavljati posredstvom središnje druge ugovorne strane;
- (d) koncentracijski rizik, uključujući prema članu sustava poravnanja i subjektima iz grupe članova sustava poravnanja;
- (e) međuovisnosti i višestruke odnose;
- (f) odgovarajuće rizike, uključujući tečajni rizik;
- (g) određene limite izloženosti;
- (h) korelacijski rizik.

Članak 53.

Ispitivanje otpornosti na stres ukupnih financijskih sredstava

1. Programom ispitivanja otpornosti na stres središnje druge ugovorne strane osigurava se da je njezina kombinacija iznosa nadoknade, doprinosa u jamstveni fond i drugih financijskih sredstava dovoljna za pokriće neispunjavanja obveza najmanje dvaju članova sustava poravnanja u odnosu na koje središnja druga ugovorna strana ima najveće izloženosti u ekstremnim ali mogućim tržišnim uvjetima. Programom ispitivanja otpornosti na stres također se ispituju mogući gubici koji proizlaze iz neispunjavanja obveza subjekata koji su u istoj grupi kao dva člana sustava poravnanja u odnosu na koje središnja druga ugovorna strana ima najveće izloženosti u ekstremnim ali mogućim tržišnim uvjetima.

▼B

2. Programom ispitivanja otpornosti na stres središnje druge ugovorne strane osigurava se da su njezini iznosi nadoknade i jamstveni fond dovoljni za pokriće najmanje neispunjavanja obveza člana sustava poravnanja u odnosu na kojeg središnja druga ugovorna strana ima najveće izloženosti ili drugog odnosno trećeg najvećeg člana sustava poravnanja, ako je zbroj njihovih izloženosti veći u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) br. 648/2012.

3. Središnja druga ugovorna strana provodi temeljitu analizu mogućih gubitaka koje bi mogla pretrpjeti te vrednuje moguće gubitke iz pozicija članova sustava poravnanja, uključujući rizik da likvidacija tih pozicija može utjecati na tržište i stupanj pokrivenosti iznosima nadoknade središnje druge ugovorne strane.

4. Središnja druga ugovorna strana u svojim ispitivanjima otpornosti na stres, prema potrebi, uzima u obzir učinke neispunjavanja obveza člana sustava poravnanja koji izdaje financijske instrumente čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane ili temeljne imovine izvedenica čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane. Prema potrebi, također se razmatraju učinci neispunjavanja obveza klijenta koji izdaje financijske instrumente čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane ili temeljne imovine izvedenica čije se poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane.

5. Ispitivanjima otpornosti na stres središnje druge ugovorne strane razmatra se razdoblje likvidacije kako je predviđeno u članku 26.

*Članak 54.***Ispitivanje otpornosti na stres likvidnih financijskih sredstava**

1. Programom ispitivanja otpornosti na stres središnje druge ugovorne strane za njezina likvidna financijska sredstva osigurava se da su ona dovoljna u skladu sa zahtjevima utvrđenima u poglavlju VIII.

2. Središnja druga ugovorna strana ima jasna i transparentna pravila i postupke za rješavanje slučajeva nedovoljnih likvidnih financijskih sredstava, a koji su utvrđeni njezinim ispitivanjima otpornosti na stres, kako bi osigurala namiru obveza plaćanja.

Središnja druga ugovorna strana također ima jasne postupke za upotrebu rezultata i analizu svojih ispitivanja otpornosti na stres kako bi ocijenila i prilagodila adekvatnost svojeg okvira za upravljanje likvidnosnim rizikom i pružatelja likvidnosti.

3. Scenarijima za ispitivanje otpornosti na stres koji se upotrebljavaju u ispitivanju otpornosti na stres likvidnih financijskih sredstava u obzir se uzimaju oblik i poslovanje središnje druge ugovorne strane, a uključuju sve subjekte koji za nju mogu predstavljati značajan rizik. Tim ispitivanjima otpornosti na stres također se uzimaju u obzir sve snažne povezanosti ili slične izloženosti između njezinih članova sustava poravnanja, uključujući druge subjekte koji su dio iste grupe, a procjenjuje se vjerojatnost višestrukog neispunjavanja obveza i učinak zaraze među njezinim članovima sustava poravnanja do kojeg mogu dovesti ta neispunjavanja obveza.

*ODJELJAK 5.****Pokrivenost i upotreba rezultata ispitivanja****Članak 55.***Održavanje dovoljne pokrivenosti**

1. Središnja druga ugovorna strana uspostavlja i održava postupke za prepoznavanje promjena tržišnih uvjeta, uključujući povećanje volatilnosti ili smanjenje likvidnosti financijskih instrumenata čije poravnanje obavlja kako bi odmah prilagodila izračun svojih zahtjeva za iznosom nadoknade kako bi se primjereno uzeli u obzir novi tržišni uvjeti.

2. Središnja druga ugovorna strana provodi ispitivanja svojih korektivnih faktora kako bi osigurala da se kolateral može likvidirati barem po svojoj vrijednosti umanjenoj za korektivni faktor u zabilježenim i ekstremnim ali mogućim tržišnim uvjetima.

3. Ako središnja druga ugovorna strana naplaćuje iznose nadoknade na razini portfelja umjesto na razini proizvoda, ona kontinuirano preispituje i ispituje prijeboje među proizvodima. Središnja druga ugovorna strana temelji te prijeboje na razboritoj i ekonomski smislenoj metodologiji koja odražava stupanj ovisnosti cijena među proizvodima. Središnja druga ugovorna strana posebno ispituje kako se korelacije ponašaju tijekom razdoblja stvarnih i hipotetskih teških tržišnih uvjeta.

*Članak 56.***Preispitivanje modela na temelju rezultata ispitivanja**

1. Središnja druga ugovorna strana ima jasne postupke za određivanje dodatnog iznosa nadoknade koji će možda trebati naplatiti, uključujući na dnevnoj osnovi, i za ponovno kalibriranje svojeg modela za izračun iznosa nadoknade kada retroaktivno ispitivanje ukazuje da model nije djelovao u skladu s očekivanjima, što je dovelo do toga da se njime nije utvrdio primjereni inicijalni iznos nadoknade koji je potreban za postizanje željene razine pouzdanosti. U slučaju kada središnja druga ugovorna strana odredi da je potrebno uplatiti dodatni iznos nadoknade to zahtijeva kod sljedećeg poziva na uplatu iznosa nadoknade.

2. Središnja druga ugovorna strana ocjenjuje izvor iznimaka pri ispitivanju na koje ukazuju njezina retroaktivna ispitivanja. Ovisno o izvoru tih iznimaka, središnja druga ugovorna strana određuje je li potrebna temeljita promjena modela za izračun iznosa nadoknade ili modela koji osiguravaju ulazne podatke za taj model i je li potrebna ponovna kalibracija sadašnjih parametara.

3. Središnja druga ugovorna strana ocjenjuje izvore iznimaka pri ispitivanju na koje ukazuju njezina ispitivanja otpornosti na stres. Središnja druga ugovorna strana na temelju izvora iznimaka određuje je li potrebna temeljita promjena njezinih modela, njihovih metodologija ili njezinog okvira za upravljanje likvidnosnim rizikom ili je potrebna ponovna kalibracija sadašnjih parametara ili pretpostavki.

▼B

4. U slučaju kada rezultati ispitivanja pokazuju nedovoljnu pokrivenost iznosima nadoknade, jamstvenog fonda ili drugih financijskih sredstava, središnja druga ugovorna strana povećava ukupnu pokrivenost svojih financijskih sredstava na prihvatljivu razinu do sljedećeg poziva na uplatu iznosa nadoknade. Ako rezultati ispitivanja pokazuju nedovoljna likvidna financijska sredstva, središnja druga ugovorna strana povećava svoja likvidna financijska sredstva na prihvatljivu razinu što je prije moguće.

5. Pri preispitivanju svojih modela, njihovih metodologija i okvira za upravljanje likvidnosnim rizikom, središnja druga ugovorna strana prati učestalost iznimaka pri ispitivanju koje se ponavljaju kako bi primjereno i bez nepotrebnog odgađanja odredila i riješila probleme.

*ODJELJAK 6.****Povratna ispitivanja otpornosti na stres****Članak 57.***Povratna ispitivanja otpornosti na stres**

1. Središnja druga ugovorna strana provodi povratna ispitivanja otpornosti na stres kako bi odredila pod kojim bi tržišnim uvjetima kombinacija njezinih iznosa nadoknade, jamstvenog fonda i drugih financijskih sredstava mogla osiguravati nedovoljnu pokrivenost kreditnih izloženosti i za koje njezina likvidna financijska sredstva mogu biti nedovoljna. Pri obavljanju tih ispitivanja središnja druga ugovorna strana u modelu primjenjuje ekstremne tržišne uvjete koji premašuju uvjete koji se smatraju mogućim tržišnim uvjetima kako bi mogla odrediti ograničenja svojih modela, svojeg okvira za upravljanje likvidnosnim rizikom, svojih financijskih sredstava i svojih likvidnih financijskih sredstava.

2. Središnja druga ugovorna strana oblikuje povratna ispitivanja otpornosti na stres tako da budu prilagođeni posebnim rizicima tržišta i ugovora za koje pruža usluge poravnanja.

3. Središnja druga ugovorna strana upotrebljava uvjete utvrđene u stavku 1. i rezultate i analize svojih povratnih ispitivanja otpornosti na stres kako bi mogla odrediti ekstremne ali moguće scenarije u skladu s poglavljem VII.

4. O svojim rezultatima i analizi povratnog ispitivanja otpornosti na stres središnja druga ugovorna strana periodično izvješćuje odbor za rizike u obliku kojim se ne krši povjerljivost kako bi pri njihovom preispitivanju zatražila njegov savjet.

*ODJELJAK 7.****Postupci u slučaju neispunjavanja obveza****Članak 58.***Ispitivanje postupaka u slučaju neispunjavanja obveza**

1. Središnja druga ugovorna strana ispituje i preispituje svoje postupke u slučaju neispunjavanja obveza kako bi osigurala da su praktični i učinkoviti. Središnja druga ugovorna strana provodi simulirane vježbe u sklopu ispitivanja svojih postupaka u slučaju neispunjavanja obveza.

▼B

2. Nakon ispitivanja svojih postupaka u slučaju neispunjavanja obveza, središnja druga ugovorna strana utvrđuje sve neizvjesnosti i primjereno prilagođava svoje postupke kako bi umanjila tu neizvjesnost.

3. Preko obavljanja simuliranih vježbi, središnja druga ugovorna strana provjerava jesu li svi članovi sustava poravnanja, prema potrebi, klijenti i druge odgovarajuće strane, uključujući središnje druge ugovorne strane koje su u odnosu međudjelovanja i povezane pružatelje usluga, primjereno obaviješteni i poznaju li postupke uključene u scenarij neispunjavanja obveza.

*ODJELJAK 8.****Učestalost validacije i ispitivanja****Članak 59.***Učestalost**

1. Središnja druga ugovorna strana provodi sveobuhvatnu validaciju svojih modela i njihovih metodologija najmanje jednom godišnje.

2. Središnja druga ugovorna strana provodi sveobuhvatnu validaciju svojeg okvira za upravljanje likvidnosnim rizikom najmanje jednom godišnje.

3. Središnja druga ugovorna strana provodi cjelovitu validaciju svojih modela vrednovanja najmanje jednom godišnje.

4. Središnja druga ugovorna strana preispituje primjerenost politika određenih u članku 51. najmanje jednom godišnje.

5. Središnja druga ugovorna strana analizira i prati uspješnost svojih modela i pokrivenost financijskih sredstava u slučaju neispunjavanja obveza tako da najmanje jednom dnevno provodi retroaktivno ispitivanje pokrivenosti iznosima nadoknade i da najmanje jednom dnevno provodi ispitivanje otpornosti na stres primjenom standardnih i unaprijed određenih parametara i pretpostavki.

6. Središnja druga ugovorna strana analizira i prati svoj okvir za upravljanje likvidnosnim rizikom tako da najmanje jednom dnevno provodi ispitivanje otpornosti na stres svojih likvidnih financijskih sredstava.

7. Središnja druga ugovorna strana provodi detaljnu temeljitu analizu rezultata ispitivanja najmanje jednom mjesečno kako bi osigurala da su njezini scenariji za ispitivanje otpornosti na stres, modeli i okvir za upravljanje likvidnosnim rizikom, temeljni parametri i pretpostavke točni. Ta se analiza provodi češće u stresnim tržišnim uvjetima, uključujući kada financijski instrumenti čije se poravnanje obavlja ili kada tržišta kojima se pružaju usluge općenito pokazuju veliku volatilnost, postanu manje likvidna ili kada se veličina odnosno koncentracija pozicija koje drže njezini članovi sustava poravnanja značajno povećaju odnosno kada se pretpostavlja da će se središnja druga ugovorna strana suočiti sa stresnim tržišnim uvjetima.

8. Analiza osjetljivosti provodi se najmanje jednom mjesečno primjenom rezultata ispitivanja osjetljivosti. Ta bi se analiza trebala provoditi češće kada su tržišta neuobičajeno volatilna ili manje likvidna ili kada se veličina odnosno koncentracija pozicija koje drže njezini članovi sustava poravnanja značajno povećaju.

▼B

9. Središnja druga ugovorna strana ispituje prijeboje među financijskim instrumentima i kako se korelacije ponašaju tijekom razdoblja stvarnih i hipotetskih teških tržišnih uvjeta najmanje jednom godišnje.

10. Korektivni faktori središnje druge ugovorne strane ispituju se najmanje jednom mjesečno.

11. Središnja druga ugovorna strana provodi povratna ispitivanja otpornosti na stres najmanje jednom tromjesečno.

12. Središnja druga ugovorna strana ispituje i preispituje svoje postupke u slučaju neispunjavanja obveza najmanje jednom tromjesečno i provodi simulirane vježbe najmanje jednom godišnje u skladu s člankom 61. Središnja druga ugovorna strana provodi simulirane vježbe i nakon svih značajnih promjena svojih postupaka u slučaju neispunjavanja obveza.

*ODJELJAK 9.****Vremenski okviri koji se primjenjuju pri obavljanju ispitivanja****Članak 60.***Vremenski okviri**

1. Vremenski okviri koji se primjenjuju za ispitivanja otpornosti na stres utvrđuju se u skladu s poglavljem VII., a uključuju ekstremne ali moguće tržišne uvjete u budućim razdobljima.

2. Prošli vremenski okviri koji se primjenjuju za retroaktivna ispitivanja uključuju podatke od najmanje prethodne godine ili podatke za razdoblje tijekom kojega je središnja druga ugovorna strana obavljala poravnanje odgovarajućeg financijskog instrumenta, ako je to razdoblje kraće od godinu dana.

*ODJELJAK 10.****Objavljivanje****Članak 61.***Informacije koje se objavljuju**

1. Središnja druga ugovorna strana objavljuje svoja opća načela na kojima se temelje njezini modeli i njihove metodologije, vrstu ispitivanja koja se provode te sažetak rezultata ispitivanja pripremljen na najvišoj razini i sve poduzete korektivne mjere.

2. Središnja druga ugovorna strana stavlja na raspolaganje javnosti ključne aspekte svojih postupaka u slučaju neispunjavanja obveza, uključujući:

- (a) okolnosti u kojima se mjere mogu poduzeti;
- (b) tko može poduzeti te mjere;
- (c) opseg mjera koje se mogu poduzeti, uključujući tretman vlasničkih pozicija i pozicija clijenata, sredstava i imovine clijenata;

▼B

- (d) mehanizme za rješavanje obveza središnje druge ugovorne strane prema članovima sustava poravnanja koji ispunjavaju svoje obveze;
- (e) mehanizme za pomoć pri rješavanju obveza člana sustava poravnanja koji ne ispunjava svoje obveze prema svojim klijentima.

*Članak 62.***Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Točka (h) odjeljka 2. Priloga I. primjenjuje se tri godine od datuma stupanja na snagu ove Uredbe u vezi s transakcijama s izvedenicama, kako je navedeno u točkama (b) i (d) članka 2. stavka 4. Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. ►**M2** Međutim, odjeljak 2. stavak 1. točka (h) Priloga I. ne primjenjuje se na transakcije s izvedenicama iz članka 2. stavka 4. točaka (b) i (d) Uredbe (EU) br. 1227/2011 od 29. studenoga 2022. do 29. studenoga 2023. ◀

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

⁽¹⁾ SL L 326, 8.12.2011., str. 1.

PRILOG I.

Uvjeti koji se primjenjuju na financijske instrumente, bankovna jamstva i zlato koji se smatraju visokolikvidnim kolateralom

ODJELJAK 1.

Financijski instrumenti

Za potrebe članka 46. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012, visokolikvidan kolateral u obliku financijskih instrumenata čine financijski instrumenti koji ispunjavaju uvjete predviđene točkom 1. Priloga II. ovoj Uredbi ili prenosivi vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca koji ispunjavaju svaki od sljedećih uvjeta:

- (a) središnja druga ugovorna strana može na temelju svoje adekvatne interne procjene dokazati nadležnom tijelu da je financijske instrumente izdao izdavatelj koji ima nizak kreditni rizik. Pri obavljanju te procjene središnja druga ugovorna strana primjenjuje utvrđenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja i koja uzima u obzir rizik koji proizlazi iz osnivanja sjedišta izdavatelja u određenoj državi;
- (b) središnja druga ugovorna strana može na temelju svoje adekvatne interne procjene dokazati nadležnom tijelu da financijski instrumenti imaju nizak tržišni rizik. Pri obavljanju te procjene središnja druga ugovorna strana primjenjuje utvrđenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja;
- (c) nominirani su u jednoj od sljedećih valuta:
 - i. valuti za koju središnja druga ugovorna strana može dokazati nadležnim tijelima da je sposobna upravljati njezinim rizikom;
 - ii. valuti u kojoj središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje ugovora, u granicama kolaterala koji je potreban za pokriće izloženosti središnje druge ugovorne strane u toj valuti;
- (d) slobodno su prenosivi i bez ikakvih regulatornih odnosno pravnih ograničenja ili potraživanja trećih strana koja ometaju njihovo unovčenje;
- (e) za njih postoji aktivno tržište za ugovore o izravnoj prodaji ili repo ugovore, s raznolikom grupom kupaca i prodavatelja, a središnja druga ugovorna strana pritom može dokazati da ima pouzdan pristup tom tržištu, uključujući u stresnim uvjetima;
- (f) za njih postoje pouzdani podaci o cijenama koji se redovito objavljuju;
- (g) nisu ih izdali:
 - i. član sustava poravnanja koji osigurava kolateral ili subjekt koji je dio iste grupe kao član sustava poravnanja, osim u slučaju pokrivenosti obveznice i samo ako je sredstvo kojim se osigurava obveznica primjereno odvojeno unutar snažnog pravnog okvira i zadovoljava zahtjeve navedene u ovom odjeljku;
 - ii. središnja druga ugovorna strana ili subjekt koji je dio iste grupe kao središnja druga ugovorna strana;
 - iii. subjekt čije poslovanje uključuje pružanje usluga koje su ključne za funkcioniranje središnje druge ugovorne strane, osim u slučaju da je subjekt središnja banka iz EGP-a ili središnja banka koja izdaje valutu u kojoj središnja druga ugovorna strana ima izloženosti;
- (h) nisu na neki drugi način podložni značajnom korelacijskom riziku.

ODJELJAK 2.

Bankovna jamstva

1. Jamstvo poslovnih banaka, uz ograničenja koja su dogovorena s nadležnim tijelom, ispunjava sljedeće uvjete kako bi bilo prihvaćeno kao kolateral na temelju članka 46. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012:
 - (a) izdano je kao jamstvo nefinancijskog člana sustava poravnanja;
 - (b) izdao ga je izdavatelj za kojega središnja druga ugovorna strana na temelju svoje adekvatne interne procjene može dokazati nadležnom tijelu da ima nizak kreditni rizik. Pri obavljanju te procjene, središnja druga ugovorna strana primjenjuje utvrđenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja i koja uzima u obzir rizik koji proizlazi iz osnivanja sjedišta izdavatelja u određenoj državi;
 - (c) nominirano je u jednoj od sljedećih valuta:
 - i. valuti za koju središnja druga ugovorna strana može dokazati nadležnim tijelima da je sposobna adekvatno upravljati njezinim rizikom;
 - ii. valuti u kojoj središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje ugovora, u granicama kolaterala koji je potreban za pokrivanje izloženosti središnje druge ugovorne strane u toj valuti;
 - (d) neopozivo je, bezuvjetno i izdavatelj se ne može pozvati ni na kakvo zakonsko ili ugovorno izuzeće ili osnovu za protivljenje isplati jamstva;
 - (e) jamstvo se na zahtjev može isplatiti u razdoblju likvidacije portfelja člana sustava poravnanja koji ne ispunjava svoje obveze, a koji je dao to jamstvo, bez regulatornih, pravnih ili operativnih ograničenja;
 - (f) nije ga izdao:
 - i. subjekt koji je dio iste grupe kao nefinancijski član sustava poravnanja koji je pokriven jamstvom;
 - ii. subjekt čije poslovanje uključuje pružanje usluga koje su ključne za funkcioniranje središnje druge ugovorne strane, osim u slučaju da je subjekt središnja banka iz EGP-a ili središnja banka koja izdaje valutu u kojoj središnja druga ugovorna strana ima izloženosti;
 - (g) nije na neki drugi način podložno značajnom korelacijskom riziku;
 - (h) potpuno je osigurano kolateralom koji ispunjava sljedeće uvjete:
 - i. ne podliježe korelacijskom riziku na temelju korelacije s kreditnom sposobnošću davatelja jamstva ili nefinancijskog člana sustava poravnanja, osim u slučaju da je korelacijski rizik adekvatno umanjnjen primjenom korektivnog faktora na kolateral;
 - ii. središnja druga ugovorna strana ima neposredan pristup do jamstva i vrijednost jamstva je neovisna o stečaju u slučaju istodobnog neispunjavanja obveza člana sustava poravnanja i davatelja jamstva;
 - (i) primjerenost davatelja jamstva potvrdilo je upravljačko tijelo središnje druge ugovorne strane nakon cjelovite procjene izdavatelja te pravnog, ugovornog i operativnog okvira jamstva kako bi postojalo uvjerenje visoke razine da je jamstvo izvršivo, a o primjerenosti davatelja jamstva obaviješteno je nadležno tijelo.
2. Bankovno jamstvo koje je izdala središnja banka ispunjava sljedeće uvjete da bi bilo prihvaćeno kao kolateral na temelju članka 46. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012:
 - (a) izdala ga je središnja banka iz EGP-a ili središnja banka koja izdaje valutu u kojoj središnja druga ugovorna strana ima izloženosti;

▼B

- (b) nominirano je u jednoj od sljedećih valuta:
 - i. valuti za koju središnja druga ugovorna strana može dokazati nadležnim tijelima da je sposobna adekvatno upravljati njezinim rizikom;
 - ii. valuti u kojoj središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje transakcija, u granicama kolaterala koji je potreban za pokriće izloženosti središnje druge ugovorne strane u toj valuti;
- (c) neopozivo je i bezuvjetno, a središnja banka koja ga izdaje ne može se pozvati ni na kakvo zakonsko ili ugovorno izuzeće ili osnovu za protivljenje isplati jamstva;
- (d) jamstvo se može isplatiti u razdoblju likvidacije portfelja člana sustava poravnanja koji ne ispunjava svoje obveze, a koji je dao to jamstvo, bez regulatornih, pravnih ili operativnih ograničenja odnosno potraživanja trećih strana.

▼M2*ODJELJAK 2.a**Javna jamstva*

Do 29. studenoga 2023. javno jamstvo koje ne ispunjava uvjete za jamstvo središnje banke iz odjeljka 2. stavka 2. mora ispunjavati sve sljedeće uvjete da bi ga se prihvatilo kao kolateral u skladu s člankom 46. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 648/2012:

- (a) izričito ga je izdao ili za njega jamči bilo koji od sljedećih subjekata:
 - i. središnja država u EGP-u;
 - ii. jedinice regionalne ili lokalne samouprave u EGP-u, ako ne postoji razlika u riziku između njihove izloženosti i izloženosti središnje države te države članice zbog njihovih posebnih ovlasti za prikupljanje prihoda i posebnih institucionalnih aranžmana čiji je učinak smanjenje njihova rizika od neispunjavanja obveza;
 - iii. Europski fond za financijsku stabilnost, Mehanizam za europsku financijsku stabilnost ili Unija, prema potrebi;
 - iv. multilateralna razvojna banka kako je navedena u članku 117. stavku 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ s poslovnim nastanom u Uniji;
- (b) središnja druga ugovorna strana može dokazati da ima nizak kreditni rizik na temelju interne procjene središnje druge ugovorne strane;
- (c) nominirano je u jednoj od sljedećih valuta:
 - i. valuta za koju središnja druga ugovorna strana može dokazati nadležnim tijelima da je sposobna adekvatno upravljati njezinim rizikom;
 - ii. valuta u kojoj središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje transakcija, u granicama kolaterala koji je potreban za pokriće izloženosti središnje druge ugovorne strane u toj valuti;
- (d) neopozivo je i bezuvjetno, a subjekt koja ga je izdao ili za njega jamči ne može se pozvati ni na kakvo zakonsko ili ugovorno izuzeće ili osnovu za protivljenje isplati jamstva;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

▼ M2

- (e) jamstvo se može isplatiti u razdoblju likvidacije portfelja člana sustava poravnja koji ne ispunjava svoje obveze, a koji je dao to jamstvo, bez regulatornih, pravnih ili operativnih ograničenja odnosno potraživanja trećih strana.

Za potrebe točke (b), središnja druga ugovorna strana pri provedbi procjene iz te točke upotrebljava definiranu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja.

▼ B*ODJELJAK 3.****Zlato***

Zlato je u obliku čistih zlatnih poluga s priznatom specifikacijom Good delivery i ispunjava sljedeće uvjete kako bi bilo prihvaćeno kao kolateral na temelju članka 46. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012:

- (a) izravno ga drži središnja druga ugovorna strana;
- (b) deponirano je kod središnje banke iz EGP-a ili središnje banke koja izdaje valutu u kojoj središnja druga ugovorna strana ima izloženosti, a koja ima odgovarajuće mehanizme da zaštiti vlasnička prava člana sustava poravnja ili clijenata na zlato i omogućuje središnjoj drugoj ugovornoj strani neposredan pristup zlatu kada je to potrebno;
- (c) deponirano je kod kreditne institucije koja ima odobrenje kako je utvrđeno u Direktivi 2006/48/EZ te koja ima odgovarajuće mehanizme za zaštitu vlasničkih prava člana sustava poravnja ili clijenata na zlato i omogućuje središnjoj drugoj ugovornoj strani neposredan pristup zlatu kada je to potrebno, a središnja druga ugovorna strana može na temelju svoje adekvatne interne procjene dokazati nadležnom tijelu da ima nizak kreditni rizik. Pri obavljanju te procjene, središnja druga ugovorna strana primjenjuje utvrđenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja i koja uzima u obzir rizik koji proizlazi iz osnivanja sjedišta kreditne institucije u određenoj državi;
- (d) deponirano je kod kreditne institucije iz treće zemlje na koju se primjenjuju i koja poštuje bonitetna pravila za koja nadležna tijela smatraju da su najmanje jednako stroga kao pravila utvrđena u Direktivi 2006/48/EZ i koja ima snažne računovodstvene prakse, postupke pohrane i interne kontrole te koja ima odgovarajuće mehanizme da zaštiti vlasnička prava člana sustava poravnja ili clijenata na zlato i omogućuje središnjoj drugoj ugovornoj strani neposredan pristup zlatu kada je to potrebno, a središnja druga ugovorna strana može na temelju svoje interne procjene dokazati nadležnom tijelu da ima nizak kreditni rizik. Pri obavljanju te procjene, središnja druga ugovorna strana primjenjuje utvrđenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja i koja uzima u obzir rizik koji proizlazi iz osnivanja sjedišta kreditne institucije u određenoj državi.

PRILOG II.

Uvjeti koji se primjenjuju na visokolikvidne financijske instrumente

1. Za potrebe primjene članka 47. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012, financijski se instrumenti mogu smatrati visokolikvidnim financijskim instrumentima s najnižim kreditnim i tržišnim rizikom ako su oni dužnički instrumenti koji ispunjavaju svaki od sljedećih uvjeta:
 - (a) izdali su ih ili za njih izričito jamče:
 - i. država;
 - ii. središnja banka;
 - iii. multilateralna razvojna banka kako je navedeno u odjeljku 4.2. dijela 1. Priloga VI. Direktivi 2006/48/EZ;
 - iv. Europski fond za financijsku stabilnost ili Mehanizam za europsku financijsku stabilnost, prema potrebi;
 - (b) središnja druga ugovorna strana može na temelju svoje interne procjene dokazati da imaju nizak kreditni i tržišni rizik. Pri obavljanju te procjene središnja druga ugovorna strana primjenjuje utvrđenu i objektivnu metodologiju koja se ne oslanja u potpunosti na vanjska mišljenja i koja uzima u obzir rizik koji proizlazi iz osnivanja sjedišta izdavatelja u određenoj državi;
 - (c) prosječno vrijeme do dospijeca portfelja središnje druge ugovorne strane nije dulje od dvije godine;
 - (d) nominirani su u jednoj od sljedećih valuta:
 - i. valuti za koju središnja druga ugovorna strana može dokazati da je sposobna upravljati njezinim rizikom; ili
 - ii. valuti u kojoj središnja druga ugovorna strana obavlja poravnanje transakcija, u granicama kolaterala koji je primljen u toj valuti;
 - (e) slobodno su prenosivi i bez ikakvih regulatornih ograničenja ili potraživanja trećih strana koja ometaju njihovo unovčenje;
 - (f) za njih postoji aktivno tržište za ugovore o izravnoj prodaji ili repo ugovore, s razlikom grupom kupaca i prodavatelja, uključujući u stresnim uvjetima, a središnja druga ugovorna strana pritom ima pouzdan pristup tom tržištu;
 - (g) pouzdani podaci o cijenama tih instrumenata redovito se objavljuju.
2. Za potrebe primjene članka 47. stavka 1. Uredbe (EU) br. 648/2012, ugovori o izvedenicama također se mogu smatrati visokolikvidnim financijskim instrumentima s minimalnim kreditnim i tržišnim rizikom ako su sklopljeni za potrebe:
 - (a) zaštite od rizika portfelja člana sustava poravnanja koji ne ispunjava svoje obveze u okviru postupka središnje druge ugovorne strane za upravljanje neispunjenim obvezama; ili
 - (b) zaštite od valutnog rizika koji proizlazi iz okvira središnje druge ugovorne strane za upravljanje likvidnosnim rizikom uspostavljenim u skladu s poglavljem VIII.

U slučaju kada se ugovori o izvedenicama upotrebljavaju u tim okolnostima, njihova je upotreba ograničena na ugovore o izvedenicama u vezi s kojima se redovito objavljuju pouzdani podaci o cijenama i na razdoblje koje je potrebno za smanjenje kreditnog i tržišnog rizika kojemu je izložena središnja druga ugovorna strana.

Politiku središnje druge ugovorne strane za upotrebu ugovora o izvedenicama odobrava upravljačko tijelo nakon savjetovanja s odborom za rizike.